Народна банка на Република Македонија

ДИРЕКЦИЈА ЗА МОНЕТАРНА ПОЛИТИКА И ИСТРАЖУВАЊЕ

Најнови макроекономски показатели
Преглед на тековната состојба

декември 2013 година

Најнови макроекономски показатели
Преглед на тековната состојба - влијанија врз монетарната политика

Прегледот на тековната состојба има за цел да даде осврт на најновите макроекономски податоци (октомври-ноември 2013 година) и споредба со последните макроекономски проекции (октомври 2013 година). Со тоа ќе се утврди колку тековната состојба во економијата соодветствува со очекуваните движења на варијаблите во претходниот циклус на проекции. Прегледот е фокусиран на промените на екстерните претпоставки и остварувањата кај домашните варијабли и на тоа како овие промени се одразуваат врз амбиентот за водење на монетарната политика.

Глобалното економско окружување не претрпе поголеми промени, во споредба со периодот на последните оцени. Податоците за економскиот раст за третото тримесечје за евро-зоната покажаа раст, втор квартал последователно. Сепак, тој е умерен и е побавен во однос на претходниот квартал. Оценувајќи го економското закрепнување во евро-зоната како сè уште слабо и проследено со надолни ризици, при истовремено отсуство на инфлациски притисоци на среден рок, ЕЦБ во ноември ја намали основната каматна стапка и ја зајакна својата комуникација во врска со идната патека на основната каматна стапка (forward guidance), а во декември повторно ја потврди својата подготвеност за водење приспособлива монетарна политика сè додека е тоа потребно. Оцените за патеката на движење на економијата на евро-зоната и понатаму се непроменети, со оцени за пад на активноста во 2013 година и раст во 2014 година (којшто со последните проекции на ЕЦБ е незначително ревидиран нагоре). **Гледано низ призмата на одделните квантитативни показатели за надворешното окружување за македонската економија, падот на странската ефективна побарувачка за 2013 година** *во однос на октомвриските проекции*, во рамки на последните оцени сега е нешто помал, додека за 2014 година оцените се речиси непроменети. **Промените во очекувањата за цените на примарните производи се во различна насока.** Последните оцени за светските **цени на нафтата** упатуваат на малку поголем пад во однос на очекувањата од октомври за 2013 година, додека за 2014 година сегашните оцени упатуваат на мал раст (претходно очекувано намалување) што има неповолен ефект врз условите на размена и врз увозните инфлациски притисоци. Оцените за движењето на цените на металите повторно се надолно ревидирани упатувајќи на послаба конјунктура и *понеповолни услови на размена за овој дел од извозниот сектор.* Ревизиите на одделните цени на храната се во надолна насока и упатуваат на намалување на притисоците преку овој канал врз домашната инфлација и условите на размена.

Споредбата на последните макроекономски показатели со нивната проектирана динамика во рамки на октомврискиот циклус проекции дава различна слика во одделните сегменти. Од аспект на одделните показатели од значење за монетарната политика, податоците за инфлацијата за периодот октомври-ноември упатија на помали инфлациски притисоци во однос на очекувањата. Овие отстапувања се последица и на прехранбената и на енергетската компонента. На месечна основа, нивото на цени се намалуваше и во октомври и во ноември, а воедно дојде и до значително забавување на годишната динамика (годишната инфлација во ноември се сведе на 1,1%). Забавувањето на годишната инфлација во овој период произлегува од цените на исхраната, но и од некои од компонентите на базичната инфлација. Всушност, во овој период годишниот раст на базичната инфлација забавуваше, при што таа во ноември изнесуваше 2,9%. Остварената базична инфлација, во основа е во рамки на проектираната, но таа и понатаму е на релативно високо ниво, како комбиниран ефект од одредени фактори со привремен ефект, но и при веројатно пренесени ефекти од растот на цените на храната и енергијата. Последните оцени за инфлацијата коишто ги вградуваат **новите појдовни услови и новите очекувања за увозните цени упатуваат на веројатност за остварување на проектираната инфлација за 2013 година. Сепак, при пониска појдовна основа и надолна ревизија на дел од увозните цени, билансот на ризиците**

околу октомвриската проекција за инфлацијата за 2014 година укажува на веројатност за поголема изразеност на надолните ризици.

Во текот на последниот квартал, девизните резерви (приспособени за ценовните и курсните разлики и ценовните промени на хартиите од вредност) забележаа намалување, што е во согласност со очекувањата со октомвриските проекции. Расположливите податоци за надворешниот сектор упатуваат на трговски дефицит, којшто е во согласност со очекуваниот, а и последните податоци за нето-приливите од менувачкото работење упатуваат на слична констатација за динамиката на приватните трансфери. Во однос на реалниот сектор, расположливите **високофреквентни показатели за третото тримесечје** покажуваат дека економијата и натаму ќе расте, но веројатно послабо во однос на вториот квартал. **Монетарните показатели,** според првичните податоци за ноември, укажуваат на засилена активност на кредитниот пазар, во однос на претходните месеци и на можно остварување на проектираното ниво на вкупните кредити за четвртиот квартал согласно со октомвриската проекција. Воедно, сегашните податоци упатуваат на монетарен раст којшто е на ниво од проектираниот, што исто така има директен ефект врз динамиката на кредитирањето. Намалувањето на каматната стапка на ЕЦБ во ноември се одрази и врз очекувањата за нивото на **каматната стапка ЕУРИБОР за 2014 и 2015 година, којашто е незначително ревидирана надолу во однос на октомвриските проекции.** И со најновите оцени, во наредниот период се очекува мал раст на ЕУРИБОР.

Последните макроекономски показатели и оцени не упатуваат на поголеми промени во констатациите за амбиентот и ризиците во однос на оцените дадени во рамки на октомвриските проекции. И понатаму еден дел од показателите одат во прилог на понатамошно монетарно олабавување. Прво, вкупната инфлација во последните два месеца се движи по проектираната патека, а последните оцени укажуваат на можни надолни ризици околу проекцијата за инфлацијата за 2014 година. Второ, показателите за економската активност покажуваат дека економијата ќе забележи раст и во третото тримесечје (најверојатно послаб од оној во вториот квартал), којшто и понатаму не би требало да создава нерамнотежи. Трето, кредитниот раст може да биде на ниво од проектираниот, но при сѐ уште присутни ризици. Четврто, податоците за денарското и девизното штедење покажуваат одржување на склоноста за штедење во денари, а последните преземени мерки за зголемување на задолжителната резерва во девизи може дополнително да придонесат во оваа насока. **Фактори коишто упатуваат на потреба од поголема претпазливост при водењето на монетарната политика и понатаму постојат.** Имено, со оглед на послабите изгледи за светскиот пазар на метали, во однос на очекувањата во октомври, повторно се присутни неповолните ризици за металната извозна индустрија. Исто така, и покрај релативно поволните движења кај вкупната инфлација, *базичната инфлација и понатаму е на релативно високо ниво,* сигнализирајќи поголеми пренесени ефекти од растот на цените на храната и енергијата врз останатите цени во економијата.

Странска ефективна побарувачка
(годишни стапки на промена во %)

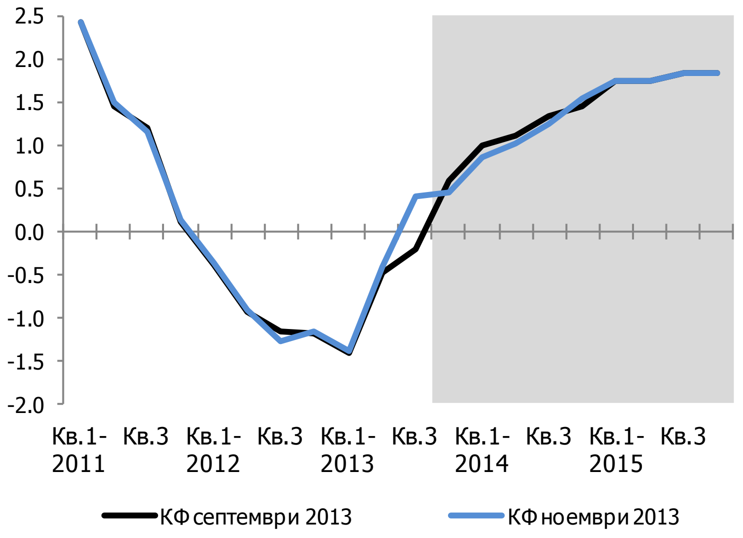

Извор: „Консензус форкаст" и пресметки на НБРМ.

Странска ефективна инфлација
(годишни стапки на промена во %)

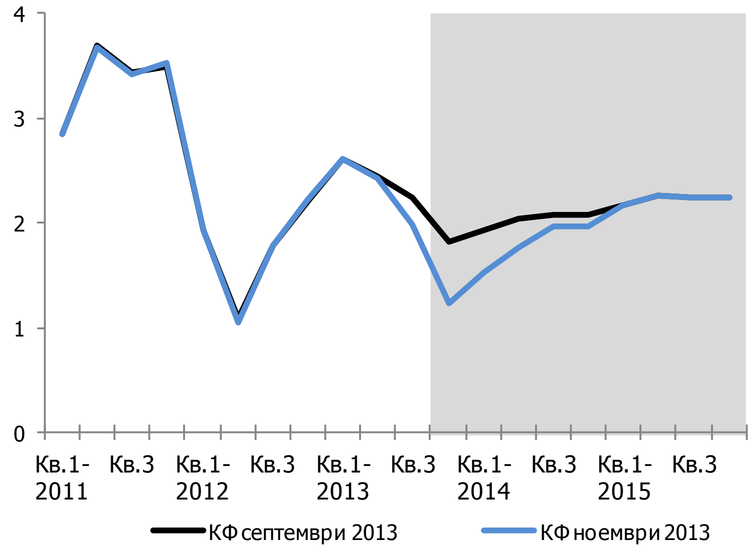

Извор: „Консензус форкаст" и пресметки на НБРМ.

За првпат по подолг период на постојани надолни ревизии, декемвриската оценка упатува на поповолни придвижувања кај странската ефективна побарувачка за 2013 година...

...при што сега се очекува дека оценетиот пад ќе изнесува -0,2%, наспроти октомвриската проекција од -0,4%...

...што е резултат главно на подобрите економски остварувања во третиот квартал од годината кај најголемиот дел од нашите главни трговски партнери.

Подетаљно анализирано, најголем придонес за извршената нагорна ревизија има очекуваниот повисок раст на БДП на Германија и помалиот пад на активноста во грчката економија.

За 2014 и 2015 година нема промени во оценката за странската ефективна побарувачка, при што и натаму се очекува нејзино влегување во позитивната зона, односно раст на побарувачката од 1,2% и 1,8%, соодветно.

Како резултат на процесот на намалување на инфлацијата во земјите со најголемо учество во нашиот увоз на стоки за потрошувачка, странската ефективна инфлација е надолно ревидирана во 2013 година...

...при што проекцијата за растот на нивото на странските цени се сведе на 2,1%, наместо 2,3% во основната проекција...

...што делумно се должи на пониските остварувања во третиот квартал, но сепак најголем ефект има значителната надолна ревизија на проектираната инфлација во

четвртиот квартал од годината.

Од аспект на поединечните годишни придонеси кон странската инфлација, ваквата надолна ревизија произлегува во најголем дел од пониските придонеси на стапките на инфлација во земјите од поблиското окружување (Бугарија, Србија и Хрватска).

Надолна ревизија на странската инфлација е извршена и во 2014 година, при што сега се очекува нејзин раст од 1,8%, наспроти 2% во октомвриската проекција.

Од друга страна, во тековната проекција се задржани очекувањата за стабилизирање на странската инфлација во 2015 година на ниво од 2,2%.

Проектираната цена на нафтата од типот „брент“ во четвртиот квартал на 2013 година е умерено пониска од октомвриската проекција (80,7 наспроти 82,2 евра за барел)...

...имајќи ја предвид поголемата понуда од басенот на Северното Море и намалувањето на глобалните геополитички тензии.

Оттука, на годишно ниво, во 2013 година се очекува малку повисок годишен пад на цената на нафтата во споредба со октомвриската проекција.

Спротивно на ова, во наредните две години е извршена нагорна ревизија на цената на нафтата...

...при што сега за 2014 година се очекува мал раст на нејзината цена, наспроти очекуваниот пад, додека пак во 2015 година, падот ќе биде малку понизок од октомвриската проекција.

Нафта „Брент“
(квартален просек, евра/барел)

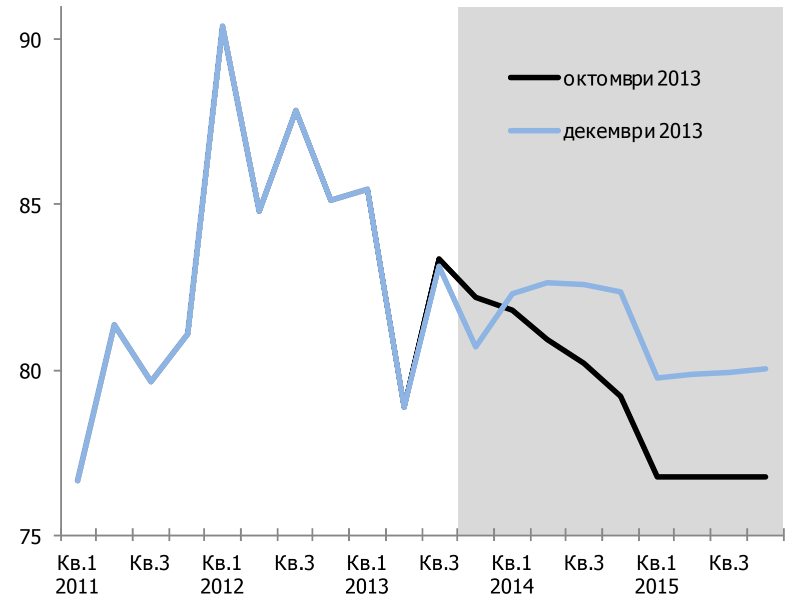

Извор: ММФ, „Блумберг“ и пресметки на НБРМ.

Цени на никел и бакар во евра
(годишни промени)

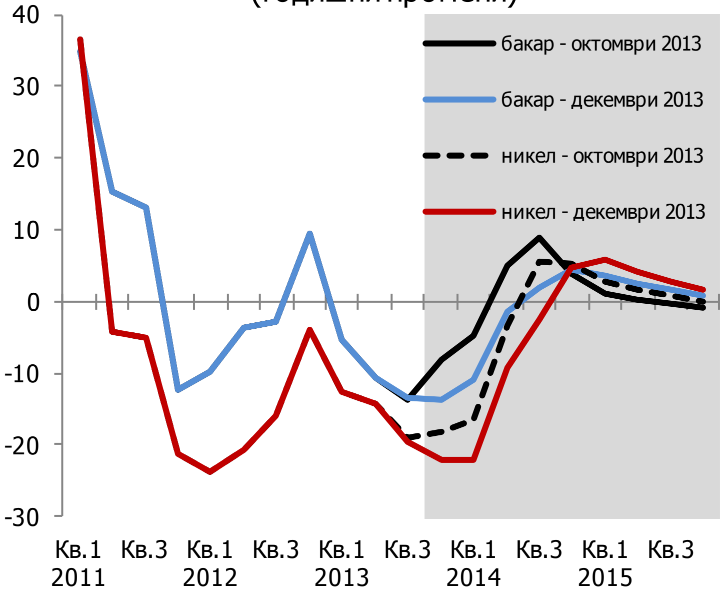

Извор: ММФ, „Блумберг“ и пресметки на НБРМ.

Новата проценка вклучува подлабок пад на цените на бакарот и никелот во последниот квартал од 2013 година, во споредба со октомвриската проекција...

...при што ваквата промена кај цената на бакарот најмногу се поврзува со можното намалување на побарувачката од Кина, додека песимистичките очекувања за цената на никелот ја одразуваат недоволната глобална побарувачка, како и зголеменото ниво на залихи.

Надолна ревизија на цените на бакарот и никелот е извршена и за 2014 година, при што сега се очекува пад наместо раст на цената на бакарот и поголем пад на цената на никелот од октомвриската проекција.

Сепак, позитивни движења се предвидуваат за 2015 година, кога се очекува бакарот и никелот да остварат и повисоки стапки на раст во споредба со октомвриската проекција.

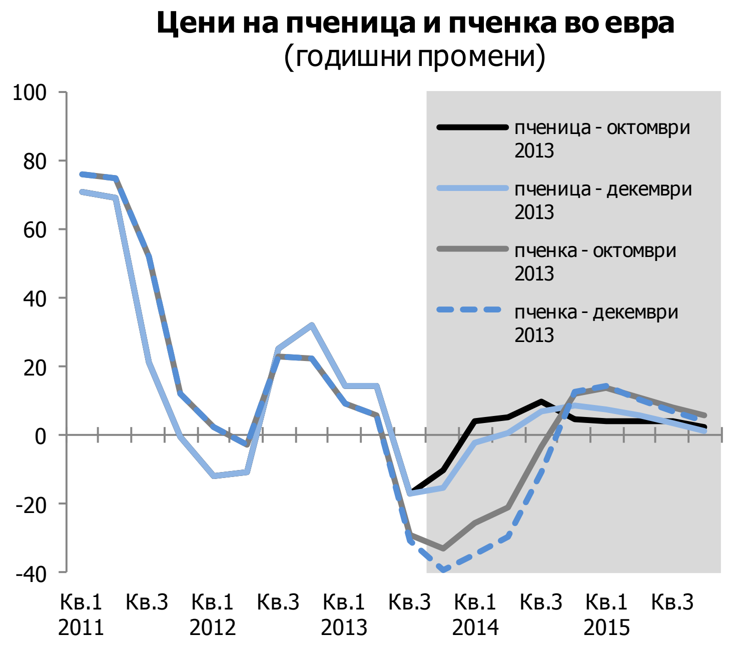

Извор: ММФ, „Блумберг" и пресметки на НБРМ.

Оценките за четвртиот квартал упатуваат на подлабок пад на цената на пченицата и пченката во споредба со октомвриската проекција...

...што најмногу се должи на позитивните остварувања од овогодишната жетва.

Оттука, на ниво на целата 2013 година се оценува дека ќе биде остварен поголем пад на цените на житарките од предвидениот во октомври.

Слично на тоа и во 2014 година се извршени надолни ревизии, при што се очекува дека пченицата ќе оствари понизок ценовен раст, а кај цените на пченката ќе има поголемо намалување во однос на октомвриската проекција.

Во 2015 година се очекува раст на цените на основната храна, којшто за пченицата е умерено нагорно ревидиран, додека за пченката ревизијата е во обратна насока.

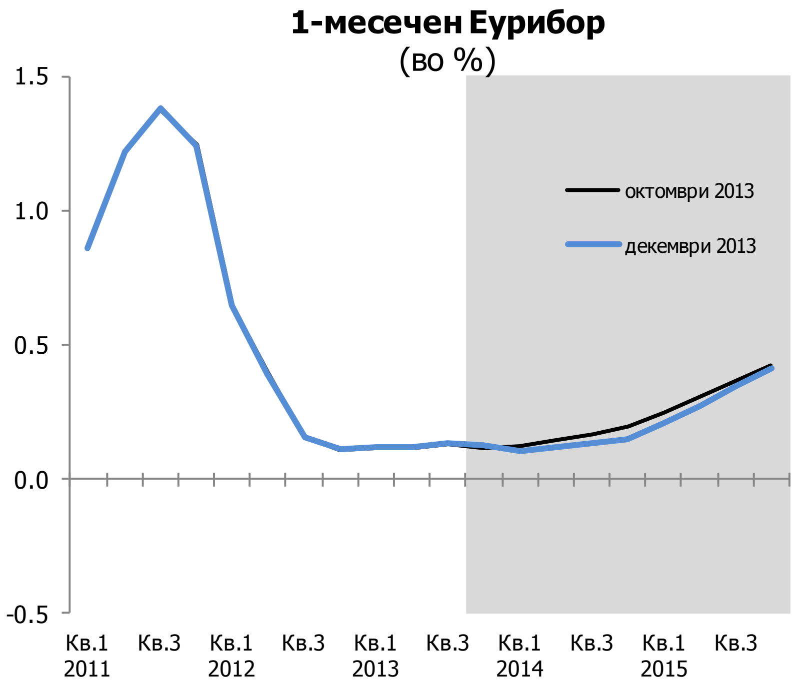

Извор: „Консензус форкаст" и пресметки на НБРМ.

Стапката на едномесечниот ЕУРИБОР во четвртиот квартал е на ниво на октомвриската проекција.

Оцената за нивото на странската каматна стапка во 2014 и 2015 година е минимално надолно ревидирана во однос на октомвриската проекција...

...најмногу како резултат на намалувањето на основната каматна стапка од страна на ЕЦБ во ноември и најавите за задржување на каматните стапки на ниско ниво за подолг временски период.

Инфлација и цени на храната и енергијата
(годишни промени, во %)

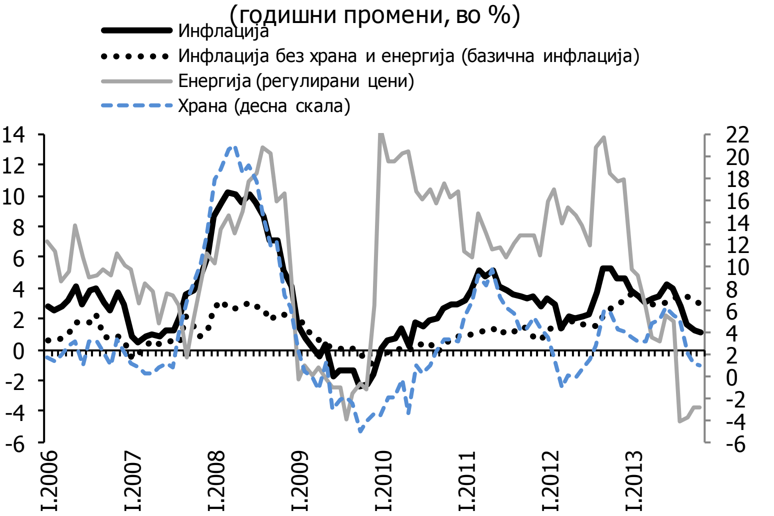

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Придонеси кон годишната стапка инфлацијата (во п.п.)

Извор: ДЗС и НБРМ.

Во ноември, втор месец по ред, потрошувачките цени се намалија на месечна основа.

Ноемвриското ценовно поместување[1] во најголем дел се поврзува со пониските цени на свежото овошје, како и со падот на цената на нафтените деривати...

...а во обратна насока делуваа зголемувањето на цените на свежиот зеленчук, како и растот на цените на средствата за хигиена.

Годишната стапка на инфлација забави и од 1,3% во октомври се сведе на 1,1% во ноември...

...што претставува поголемо забавување од очекуваното, во рамки на октомврискиот циклус на проекции...

...при надолно отстапување на остварената од проектираната годишна стапка на инфлација кај прехранбената и кај енергетската компонента...

...додека базичната инфлација, во основа е во рамки на проекцијата.

По забавувањето на месечниот раст во октомври, во ноември базичната компонента на инфлацијата стагнираше...

...при што, со исклучок на средствата за хигиена и услугите за образование, сите останати категории на базичната инфлација бележат стагнантно или надолно месечно поместување.

[1] Категории со најголем индивидуален придонес кон месечниот пад на трошоците на животот се: свежото овошје (ценовно намалување од 7,8%), нафтените деривати (ценовен пад од 1,3%), како и растителните масти чијашто цена забележа пад од 1,6%.

Странски ефективни* и домашни цени на храна

* Ефективните странски цени на храна се добиени како пондериран збир од цените на храната во земјите што се најзначајни трговски партнери на РМ.
Извор: ДЗС, Еуростат и пресметки на НБРМ.

Надворешните влезни претпоставки за 2013 година и 2014 година, коишто влегуваат во проекцијата на инфлацијата, главно се ревидирани во надолна насока.

Така, цените на меѓународно тргуваните примарни прехранбени производи упатуваат на посилен пад на агрегатната цена на житарките, како за 2013, така и за 2014 година, во споредба со сигналите добиени во текот на октомврискиот циклус на проекции...

...при што, надолната корекција на оценката за движењето на цената на пченката во последното тримесечје на тековната година главно ја одразува рекордната жетва во САД...

...додека, пак, надолната ревизија на оценката за цената на пченицата во последното тримесечје на 2013 година главно е одраз на посоодветната глобална понуда којашто се поврзува со почетокот на новата жетва на јужната хемисфера.

Проекцијата за странската ефективна инфлација за тековната година е исто така ревидирана во надолна насока.

Воедно, и оценките за движењето на цената на нафтата до крајот на тековната година бележат надолна корекција...

...и тоа главно како резултат на поголемиот пад од вообичаениот за сезоната[2], на побарувачката на нафтени деривати.

Последните оцени упатуваат на мал годишен раст на цените на нафтата во 2014 година, наспроти претходно очекуваното намалување...

...што во основа значи одржување на цената на нафтата во наредната година

[2] Констатацијата се однесува на периодот октомври-ноември.

околу нејзиното просечно ниво остварено во првите единаесет месеци на 2013 година, а што се поврзува со најавите за постепено зголемување на глобалната понуда на сурова нафта.

Стапка на инфлација

(годишни придонеси во вкупната инфлација, во п.п.)

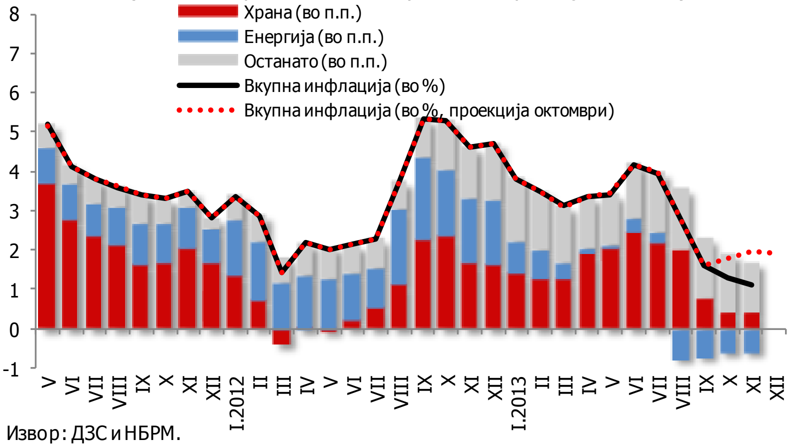

Извор: ДЗС и НБРМ.

Со оглед на кусиот временски период до крајот на годината, и покрај пониската појдовна основа и надолните корекции на оцените за увозните цени...

...голема е веројатноста за остварување на октомврискатa проекција на инфлацијата за 2013 година од 2,8%.

Сепак, при вакви почетни услови и ревизии на влезните надворешни претпоставки, билансот на ризици упатува на можна поголема изразеност на надолните ризици околу проекцијата на инфлацијата за 2014 година.

Номиналниот годишен раст на просечната нето-плата во септември 2013 година бележи умерено забрзување и изнесува 1,3% (0,7% во август)...

Просечна исплатена плата

(годишни стапки, во %)

Извор: ДЗС.

...и во најголем дел се должи на забрзувањето на растот на платите во земјоделството (по негативните стапки на раст во претходните неколку месеци), во секторот „административни и помошни услужни дејности" и на засилениот раст на платите во преработувачката индустрија...

...додека високите годишни стапки на раст на платите од почетокот на годината и натаму се во секторот „транспорт и складирање", во градежништвото и во рударството.

Во просек, во третиот квартал, нето-платите бележат номинален годишен раст од 1%, што е речиси во согласност со очекувањата од октомврискатa проекција.

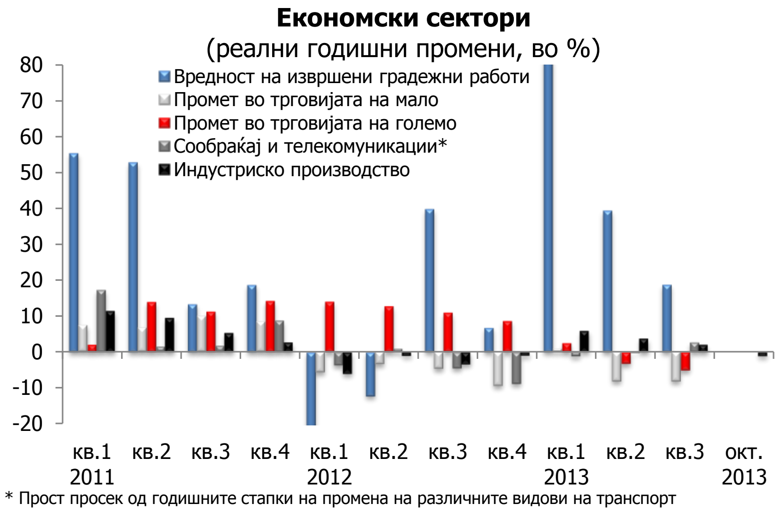

* Прост просек од годишните стапки на промена на различните видови на транспорт и телекомуникациите.
Извор: ДЗС и пресметки на НБРМ.

Расположливите податоци за третиот квартал на 2013 година упатуваат на натамошен годишен раст на домашната економија, но со малку побавно темпо во споредба со годишната стапка од вториот квартал...

...при продолжување на позитивните остварувања кај дел од клучните економски сектори.

Индустриското производство расте и во третиот квартал[3] којшто произлегува од зголеменото производство на машини и уреди и производство на облека и текстил...

...во услови на годишен раст на искористеноста на индустриските капацитети[4].

Притоа, годишниот раст на индустријата е побрз во однос на првите два квартала...

...во услови на позабрзан раст на производство на машини и уреди и на облека, како и заради порастот на производство во печатарската и хемиската дејност.

Најновите податоци за индустриското производство за октомври покажуваат забрзување на растот на 6,9%, главно како резултат на позабрзаниот раст на производството на пијалаци, машини, електрична опрема и на вадење други руди и камен.

Кај градежниот сектор е забележана висока реална годишна стапка на раст (18,8%) во третиот квартал, но побавен во однос на претходните два квартала.

Податоците кај транспортот во третиот квартал упатуваат на раст, а со тоа и враќање во зоната на позитивни стапки

---

[3] Се однесува на податоците на индустриско производство со база и пондери од 2012 година, како показател со вклучени најнови промени во структурата на индустриското производство, при што годишниот раст во третиот квартал на 2013 година изнесува 2,6%, во просек. Истовремено и податоците за обемот на индустриско производство со база 2010 година покажуваат годишен раст во третиот квартал на 2013 година (во просек 2,0%).
[4] Од Анкетата за деловните тенденции во преработувачката индустрија на ДЗС.

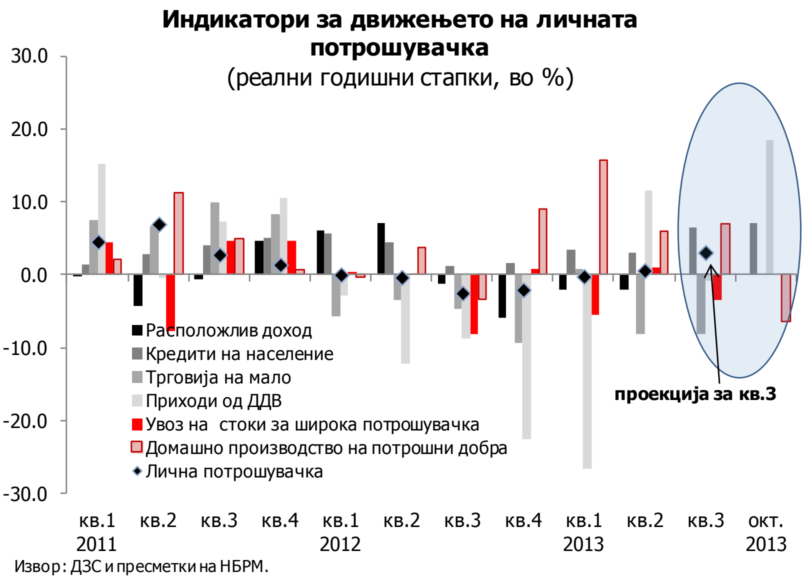

по падот од неколку квартали по ред.

Наспроти тоа, реалниот годишен пад на трговијата во третиот квартал се продлабочува во услови на засилување на падот кај трговијата на мало и влегување на трговијата на големо во негативната зона на промени ...

...а во негативна насока се и остварувањата кај прометот во угостителството во третиот квартал (како индикативна категорија за движењето на дејноста „хотели и ресторани").

Расположливите показатели за агрегатната побарувачка упатуваат на продолжување на растот, што е во согласност со очекувањата од октомвриската проекција.

Високофреквентните податоци за **личната потрошувачка** упатуваат на малку поповолни движења во споредба со претходното тримесечје...

...при натамошен засилен раст на пензиите...

...значително засилување на растот на кредитната активност насочена кон населението, пред сè во вид на потрошувачки кредити...

...при истовремено засилен раст на домашното производство на стоки за широка потрошувачка...

... а во услови на очекувања за зголемен број вработувања во индустријата и градежништвото[5] за третиот квартал, се очекува раст и кај масата на плати...

...при речиси непроменета динамика на пад кај реалните нето-плати, во услови на забавен раст на номиналните плати, но при пониска инфлација.

Од друга страна, нето-приходите од

[5] Од Анкетата за деловните тенденции во преработувачката индустрија и од Анкетата за деловните тенденции во градежништвото на ДЗС.

ДДВ, како показател за личната потрошувачка, бележат мал реален пад, наспроти растот во претходното тримесечје...

...во услови на натамошен пад кај трговијата на мало, со ист интензитет...

...и при пад на увозот на стоки за лична потрошувачка, наспроти растот во второто тримесечје.

Мал реален пад бележат и приватните трансфери.

Најновите расположливи показатели за **инвестициската активност** во третото тримесечје повторно упатуваат на раст, што е во согласност со октомвриската проекција...

Индикатори за движењето на бруто инвестициите
(реални годишни стапки, во %)

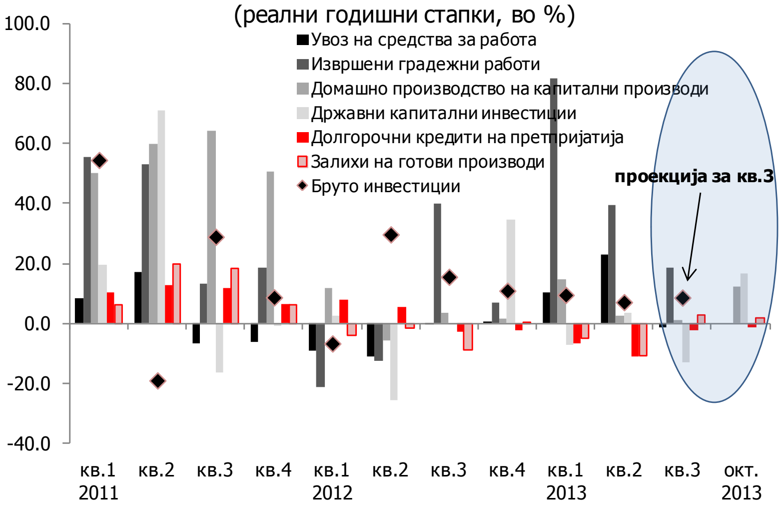

Извор: ДЗС и пресметки на НБРМ.

...но најверојатно послаб во споредба со вториот квартал...

...при што тој повторно би произлегол главно од градежништвото...

...коешто сѐ уште бележи висок раст во третото тримесечје, но послаб во однос на претходниот квартал.

Домашното производство на капитални производи бележи раст, но забавен...

... а увозот на стоки за инвестиции, како и државните капитални трошоци бележат пад, наспроти високиот раст во претходниот квартал.

Наспроти тоа, странските директни инвестиции, коишто бележат поголемо зголемување во однос на претходниот квартал, упатуваат на забрзување на стапката на раст на инвестициите ...

...во таа насока се движи и растот на залихите на готовите производи, наспроти падот во претходните две тримесечја...

...додека долгорочното кредитирање на домашниот корпоративен сектор бележи забавена стапка на пад.

Податоците за номиналниот извоз и увоз на стоки и услуги во третото тримесечје на 2013 година упатуваат на стеснување на **трговското салдо,** наспроти очекувањата од октомвриската проекција за мало продлабочување на трговскиот дефицит...

...при засилен номинален раст на извозот на стоки и услуги и пад на увозот наспроти растот во претходниот квартал.

Расположливите податоци за **јавната потрошувачка** во третиот квартал упатуваат на натамошен годишен пад.

Извоз по компоненти
(придонеси во годишната промена, во п.п.)

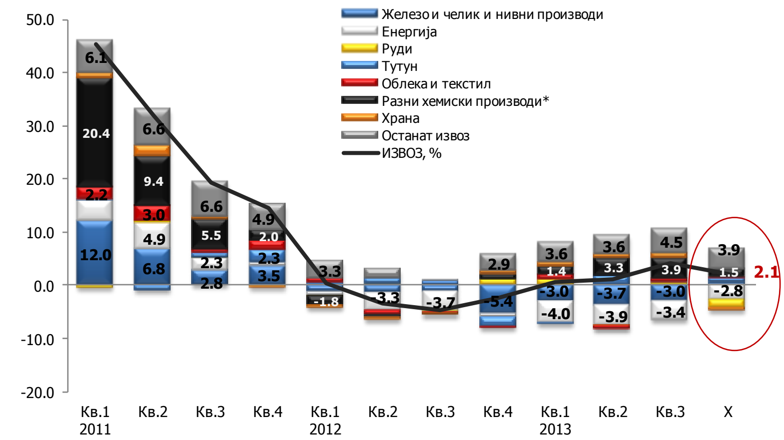

Извор: НБРМ.
*\ Податоците го опфаќаат вкупниот извоз на еден значаен извозен капацитет во индустриската зона.

Понатамошното намалување на увозната активност, при благ раст на извозот во **октомври**, предизвика **стеснување на трговското салдо за 13,5% на годишна основа...**

...што е соодветно на очекуваните движења во последниот квартал од октомвриската проекција.

Во октомври, извозот забележа годишен раст од 2,1%, во најголем дел под влијание на извозната активност на новите капацитети ориентирани кон извоз, но и од останатиот извоз. Гледано по производи, извозот на разни производи на хемиската индустрија, тутун и на железо и челик имаше позитивен придонес кон годишниот раст...

...додека извозот на енергија и руди делуваше во спротивна насока, со остварениот позначителен годишен пад (од 58,3% и 25,8% соодветно).

Во споредба со последната проекција, извозот во октомври е малку повисок од очекувањата, со позитивни отстапувања кај повеќето извозни компоненти со исклучок на енергијата и облеката и текстилот, каде што остварувањата се послаби од проектираното.

Во октомври, увозот на стоки бележи годишен пад од 4,3%, како резултат на големиот пад кај увозот на енергија (од 26,1%), како и намалените увозни притисоци од стоките за широка потрошувачка, храната и од текстилот.

Остварениот увоз во октомври е на ниво на увозот проектиран за последниот квартал од годината. Позначително надолно отстапување има единствено кај увозот на опремата и машините. Од друга страна, остварувањата кај увозот на тутун, руди и суровинскиот увоз за хемиската индустрија се повисоки од проектираните.

Увоз по компоненти
(придонеси во годишната промена, во п.п.)

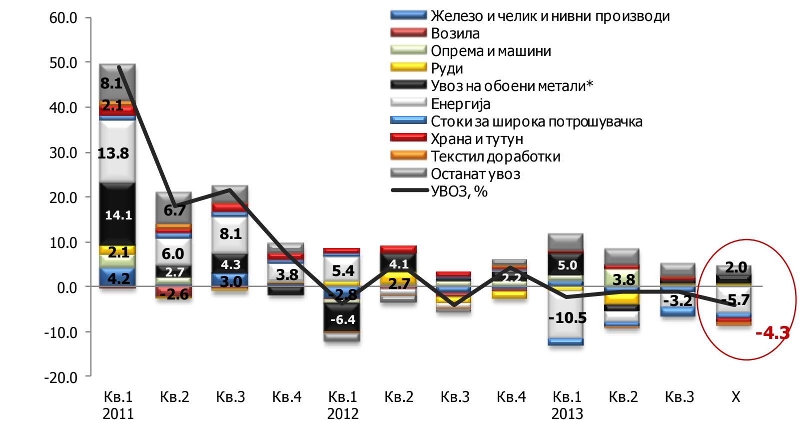

Извор: НБРМ.
*\ Податоците го опфаќаат вкупниот увоз на еден значаен извозен капацитет во индустриската зона.

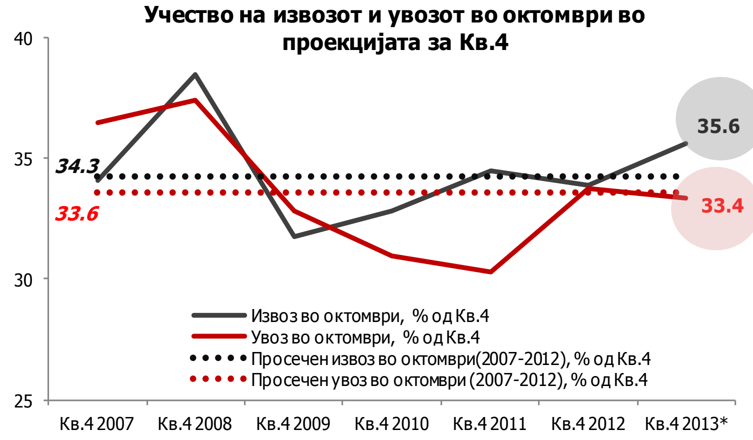

Остварувањата кај надворешнотрговската размена во октомври се во согласност со проектираниот трговски дефицит за четвртото тримесечје.

Последните движења на светските берзански цени укажуваат на поповолни движења кај цените на нафтата и цените на храната. Од друга страна, неповолните движења кај берзанските цени на никелот и бакарот и понатаму претставуваат неповолен ризик за извозните остварувања на металопреработувачката индустрија.

Извор:НБРМ.

Во септември 2013 година е забележано умерено влошување на ценовната конкурентност на домашната економија на годишна основа. Во споредба со истиот период од претходната година, и двата индекса бележат апрецијација. Индексот на РЕДК заснован врз трошоците на живот бележи апрецијација од 0,8%, додека РЕКД пресметан според цените на производителите на индустриски производи апрецира за 0,6%.

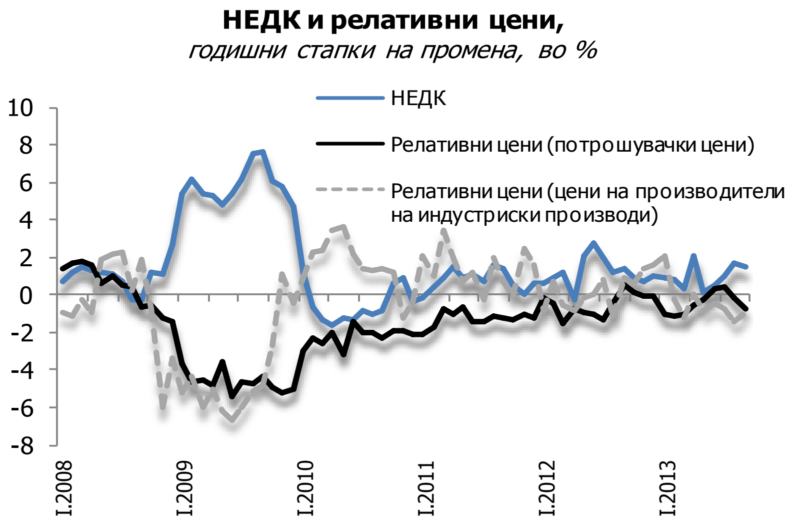

Извор:НБРМ.

Од аспект на одделните компоненти, индексот на **НЕДК** бележи апрецијација на годишна основа (за 1,5%), што во најголем дел се должи на промената на вредноста на денарот во однос на руската рубља и турската лира. Промената кај **релативните цени** е во спротивна насока, односно промените според двата индекса (трошоци на живот и цени на индустриски производители), покажуваат поволен сооднос помеѓу домашните и странските цени, на годишна основа.

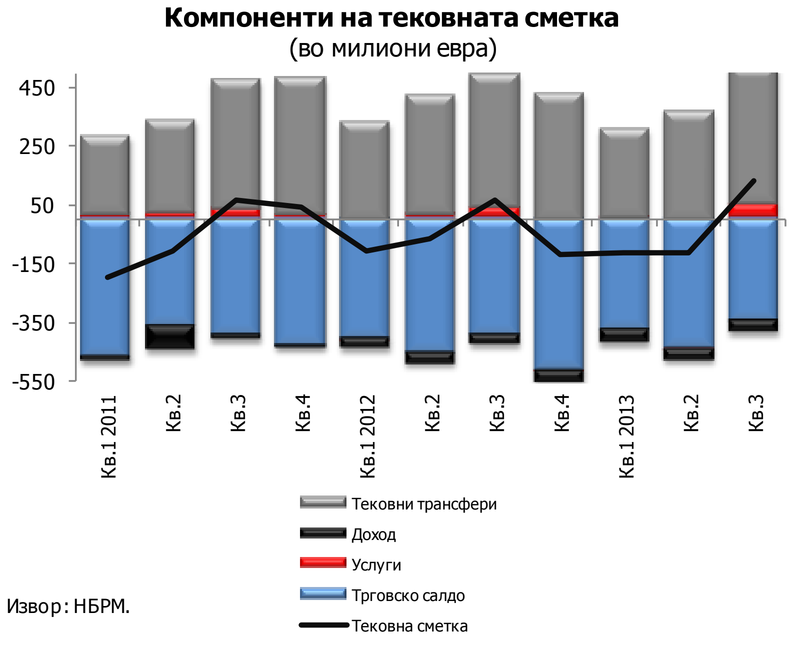

Извор: НБРМ.

Во третото тримесечје на 2013 година, тековната сметка на билансот на плаќања оствари суфицит од 133,5 милиони евра (или 1,7% од БДП), којшто е поголем во однос на очекуваниот, согласно со октомвриската проекција...

...во најголем дел заради повисокиот суфицит кај услугите во однос на очекувањата според октомвриската проекција...

...додека кај трговското салдо беше остварен помал дефицит во споредба со планираниот, нето-приливите кај тековните трансфери се малку повисоки од проектираното ниво, а дефицитот кај доходот е во рамки на октомвриската проекција.

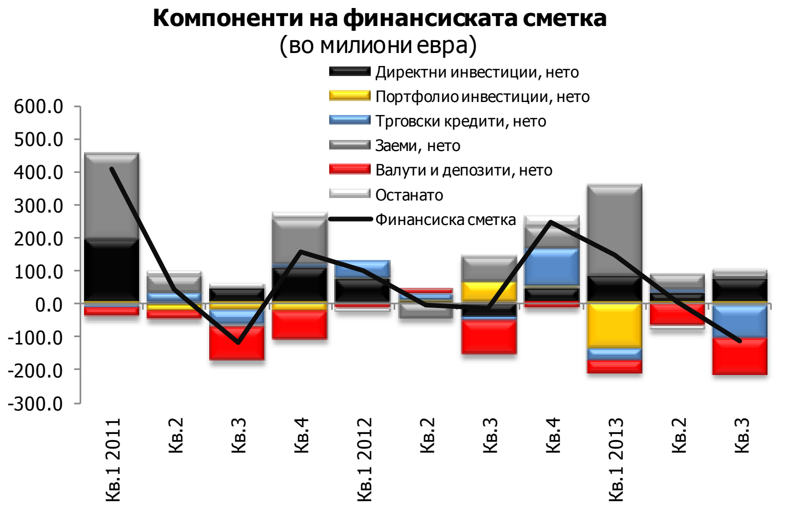

Извор: НБРМ.

Во третиот квартал на 2013 година, во капиталната и финансиска сметка на билансот на плаќања се остварени нето-одливи од 108,2 милиона евра, или 1,4% од БДП), коишто се повисоки од очекуваните нето-одливи согласно со **октомвриската проекција**.

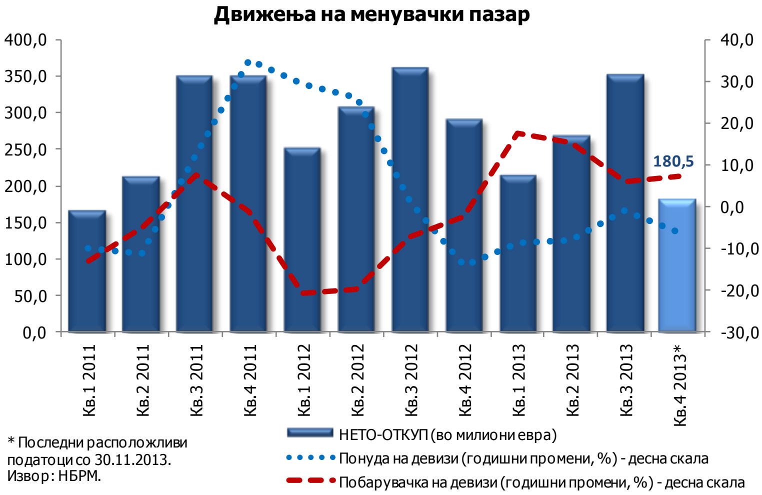

* Последни расположливи податоци со 30.11.2013.
Извор: НБРМ.

Најновите податоци за менувачкото работење, заклучно со ноември, покажуваат дека понудата на девизи, и понатаму бележи годишни стапки на пад, додека кај побарувачката на девизи, продолжува трендот на годишни стапки на раст, но овојпат забавено...

... при што, остварениот нето-откуп на менувачкиот пазар во периодот октомври-ноември 2013 година, изнесува 180,5 милиони евра и бележи пад од 11,7% на годишна основа.

Последните остварувања на менувачкиот пазар покажуваат дека приватните трансфери во билансот на плаќања се во согласност со очекуваните нето-приливи од оваа категорија за третиот квартал.

* Кв.4 заклучно со 30.11.2013 година.
Извор: НБРМ.

На 30.11.2013 година, состојбата на бруто девизните резерви изнесува 2.020,5 милиони евра, што во однос на крајот на септември претставува пад од 44,3 милиони евра. Основни фактори за намалувањето на девизните резерви се валутните промени и промените на цената на златото, трансакциите за сметка на државата и задолжителната резерва на банките во девизи, додека во обратна насока делуваа интервенциите на девизниот пазар, т.е. нето-откупот на девизи од страна на НБРМ и трансакциите на НБРМ.

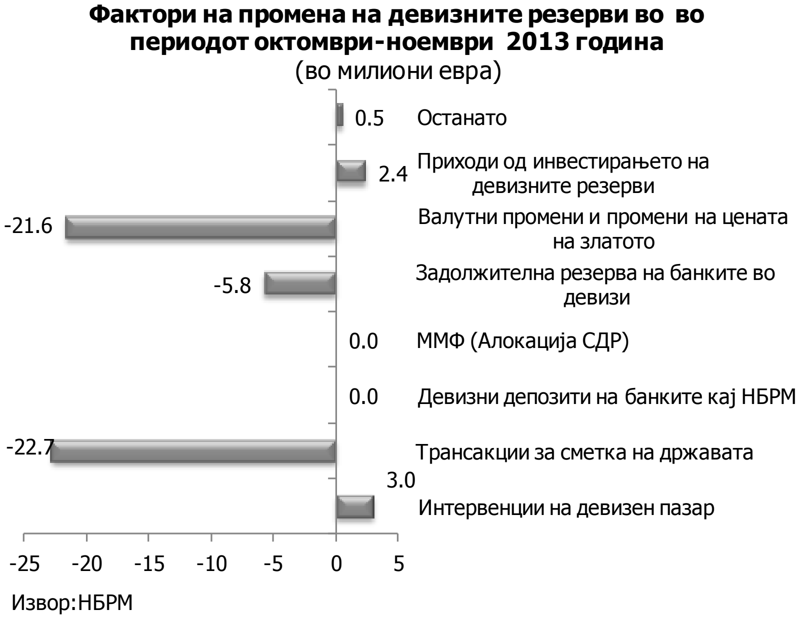

Во периодот октомври - ноември 2013 година, на **девизниот пазар** кај банките е остварена нето-продажба од 71,5 милиони евра, што претставува речиси двојно повисок раст на годишна основа. Годишното зголемување на нето-продажбата на девизи произлегува од посилниот пад на понудата на девизи (од 8,2%), во однос на падот кај побарувачката на девизи (од 1,4%).

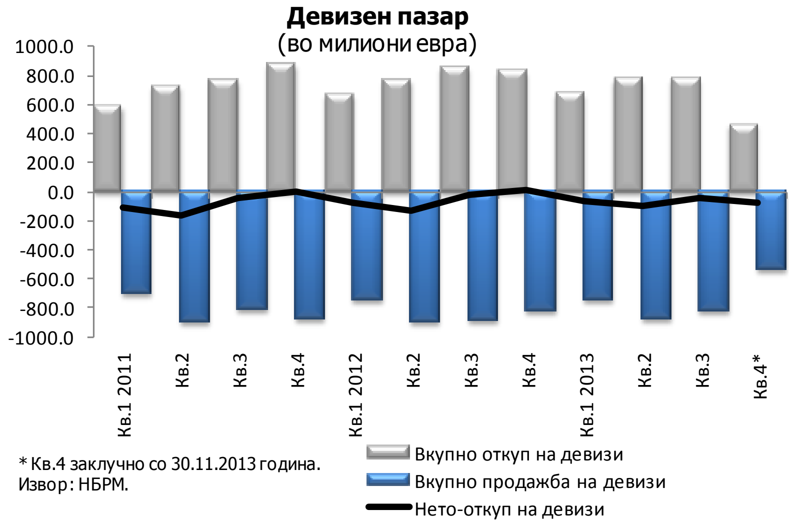

Анализата по одделни компоненти покажува дека зголемената нето-продажба на девизи се должи пред сè на повисоката нето-продажба на фирмите, но и на намалениот нето-откуп на девизи од менувачници, физички лица и од нерезиденти.

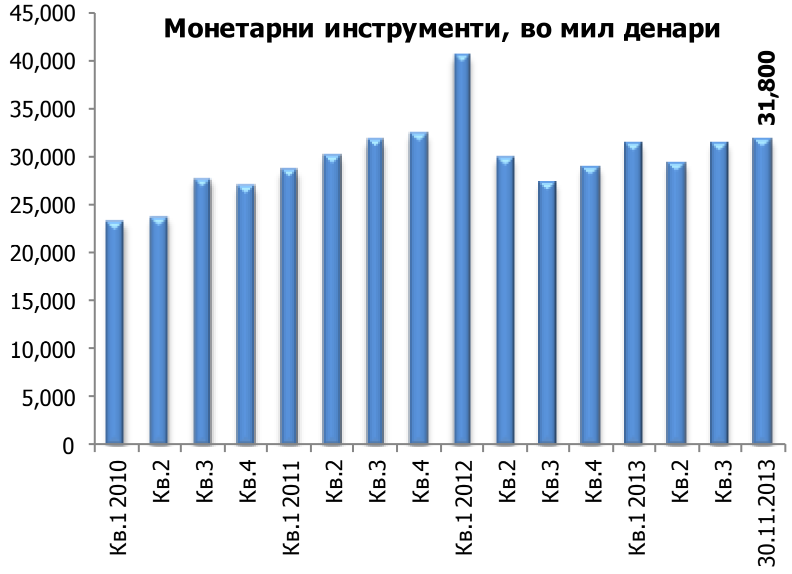

Извор: НБРМ.

Првичните податоци заклучно со 30.11.2013 година покажуваат повлекување ликвидност преку монетарните инструменти во однос на крајот од третиот квартал, што е спротивно од октомвриската проекција со којашто се предвидува креирање ликвидност до крајот на четвртиот квартал...

...при намалување на нето девизната актива на НБРМ, за којашто со октомвриската проекција се предвидува поголемо намалување во текот на кварталот...

...и креирање ликвидност преку вкупните депозити на државата во помал обем од нивото проектирано за четвртиот квартал.

Извор: НБРМ.

Притоа, состојбата на државните хартии од вредност на домашниот пазар на 30.11.2013 година изнесува 63.178 милиони денари, што во однос на септември 2013 година претставува раст од 2.650 милиони денари.

*Позитивна промена - креирање ликвидност; негативна промена - повлекување ликвидност.
**Се однесува на октомври и ноември 2013 година.
Извор: НБРМ.

На 30.11.2013 година примарните пари забележаа пад во однос на септември, наспроти очекувањата за нивен раст во четвртиот квартал...

...што се должи на забележаниот пад на двете компоненти, односно на готовите пари во оптек и на вкупните ликвидни средства на банките.

* Вклучува депозитни пари
Извор: НБРМ.

Месечниот раст на вкупните депозити што беше забележан во последните шест месеци, продолжи и во текот на ноември, со забрзано темпо во однос на претходниот месец. Зголемувањето на вкупните депозити во овој период главно е резултат на месечниот раст на депозитите на населението, но и на депозитите на приватниот сектор (околу 38% учество во вкупниот раст), при што придонес во оваа насока имаат и депозитите на останатите финансиски институции (околу 20%)...

...со што годишната стапка на раст на вкупните депозити на 30.11.2013 година изнесува 4,9% и е над проекцијата за четвртиот квартал (4,8%). На квартална основа, заклучно со 30.11.2013 година, вкупните депозити бележат раст од 2.901 милион денари, што преставува 68% од планираниот раст за четвртиот квартал, согласно со октомвриската проекција.

Придонес на денарските и девизните депозити во порастот на вкупните депозити (во %)
*Вклучува депозитни пари.

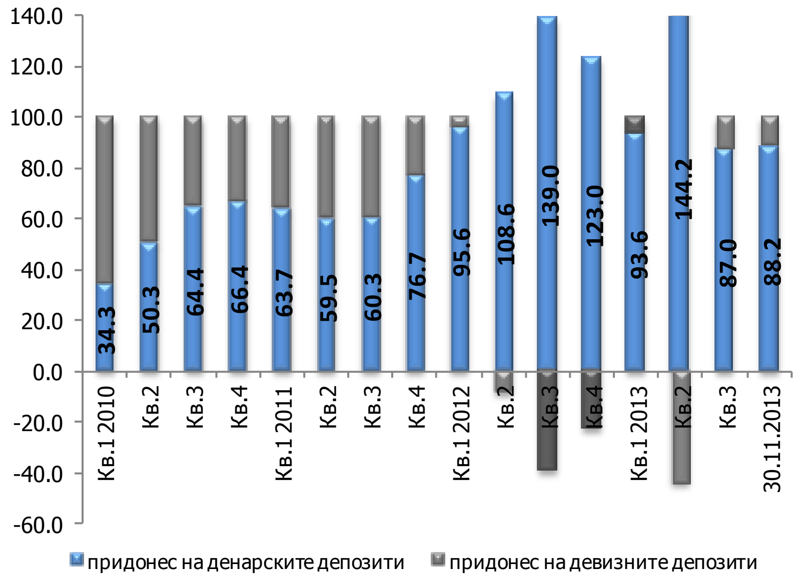

Извор: НБРМ.

Остварениот годишен депозитен раст главно произлегува од денарските депозити, при умерен годишен раст на девизните депозити, што е согласно со очекувањата за нивните движења во четвртиот квартал на 2013 година.

Учество на денарските и девизните депозити во вкупните депозити (во %)

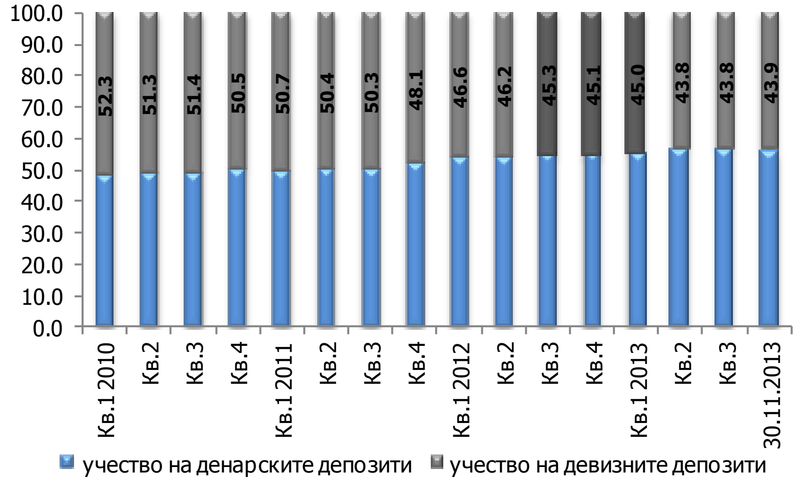

Извор: НБРМ.
*Вклучува депозитни пари.

Денарските депозити и понатаму се најзастапени во вкупните депозити, при што валутната структура на депозитите е во согласност со очекувањата во октомвриската проекција.

Учество на денарскиот дел од М4 во вкупната парична маса М4 (во %)

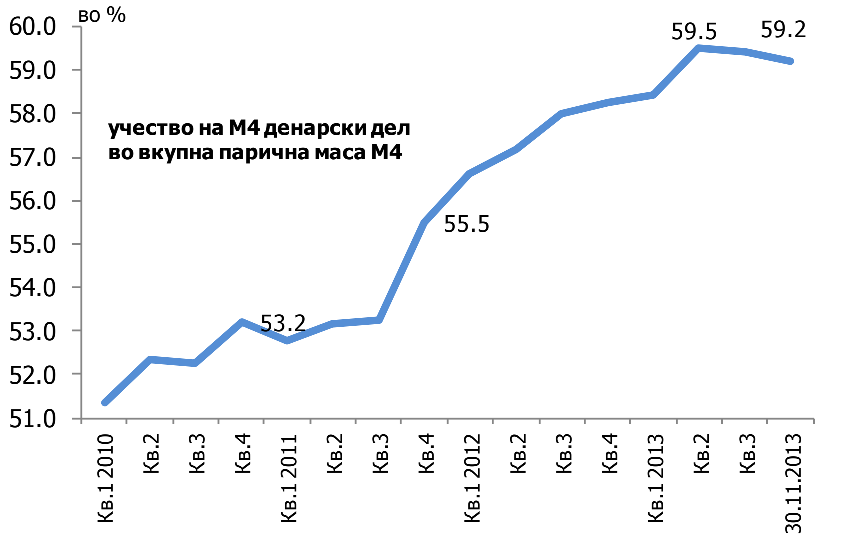

Учество на денарските депозити во вкупните депозити на населението, во %
*Вклучува депозитни пари.

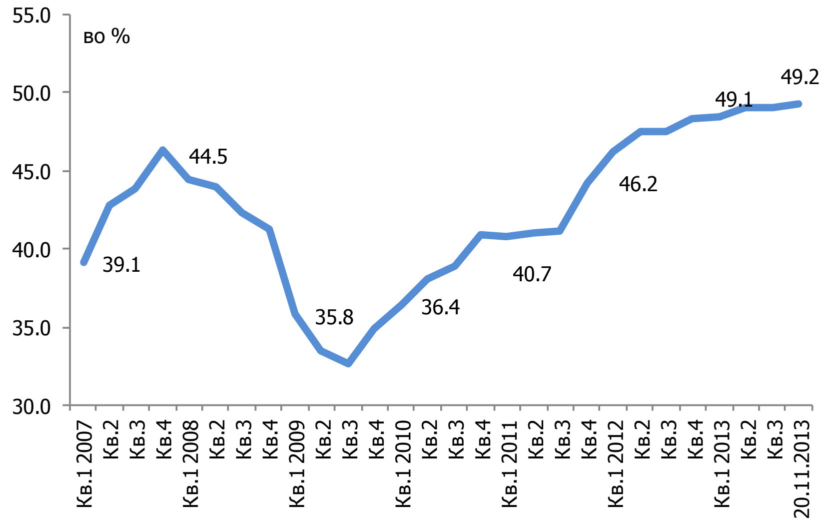

Денарските депозити на населението се зголемуваат и во текот на ноември, со што нивното учество во вкупните депозити на населението сѐ уште е релативно стабилно (околу 49%). Девизните депозити забележаа мал раст во однос на претходниот месец.

Каматни стапки на денарските и девизните депозити, во %

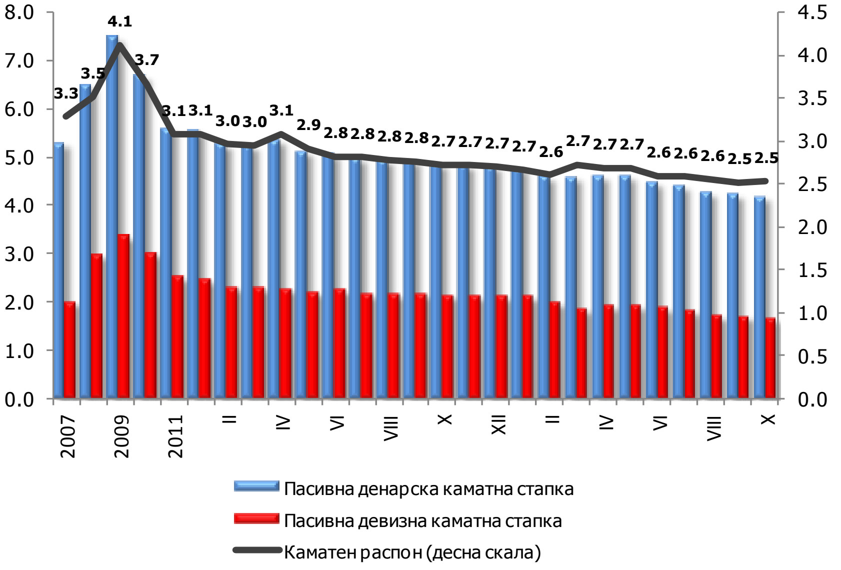

На месечна основа, во октомври каматните стапки на денарските и на девизните депозити не се променија.

Најширока парична маса, М4

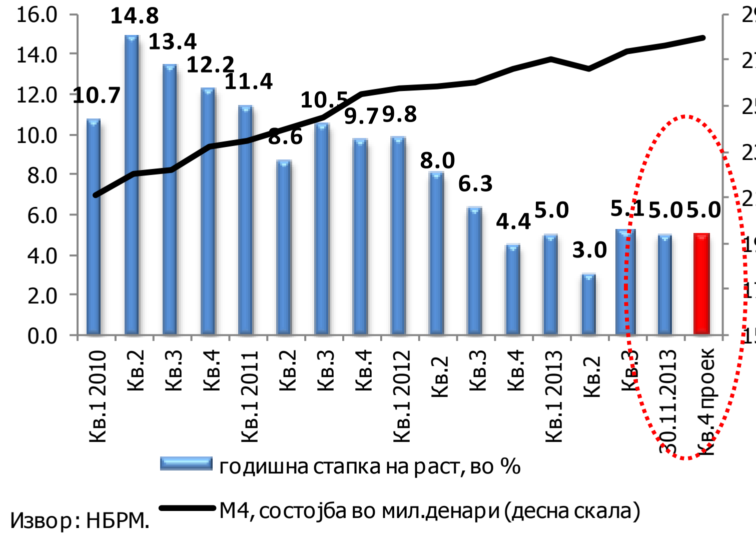

Извор: НБРМ.

Монетарен раст е на нивото на проектираниот...

...во услови на годишен раст на вкупните депозити, којшто е во согласност со очекувањата за четвртиот квартал, при послаб годишен раст на готовите пари во оптек од проектираниот.

Вкупни кредити

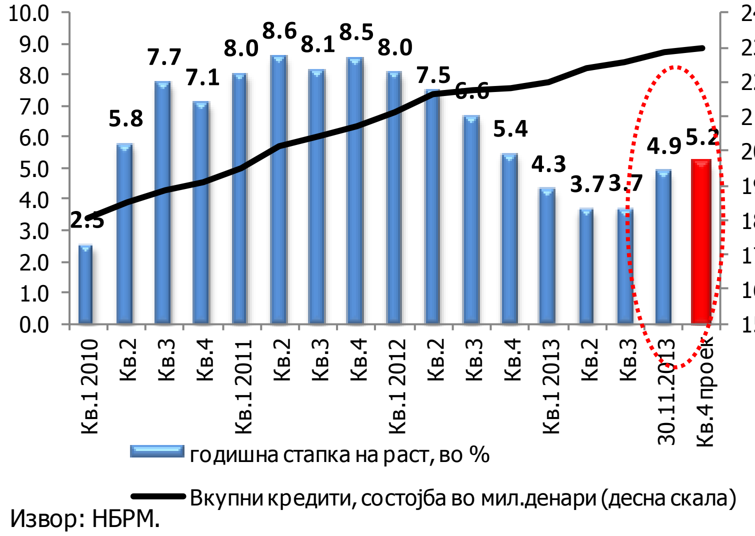

Извор: НБРМ.

Вкупните кредити во ноември и натаму се зголемуваат, но позасилено во однос на претходните месеци, како резултат на месечното зголемување на корпоративните кредити, но и на кредитите наменети за населението...

...при што на 30.11.2013 година, годишната стапка на раст на вкупните кредити изнесува 4,9% и е под нивото на проекцијата за четвртиот квартал од 5,2%. На квартална основа, заклучно со 30.11.2013 година, вкупните кредити бележат раст од 2.982 милиона денари, што претставува 73% од очекуваниот квартален раст (од 4.083 милиони денари), согласно со октомвриската проекција.

Придонес на денарските и девизните кредити во вкупните кредити, во %

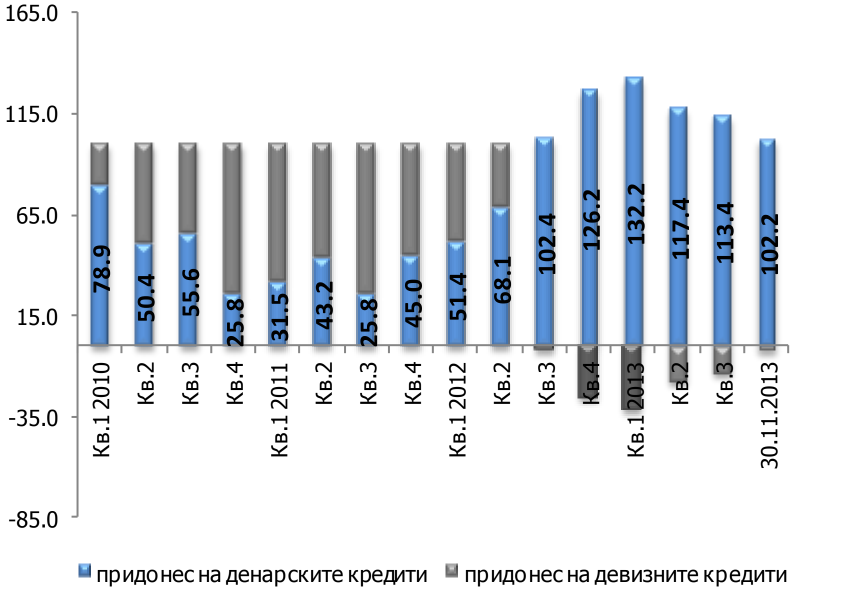

Извор: НБРМ.

Остварениот годишен кредитен раст во целост произлегува од зголемувањето на денарските кредити, при натамошен пад на девизните кредити.

Соодност помеѓу вкупните кредити и депозити, во %

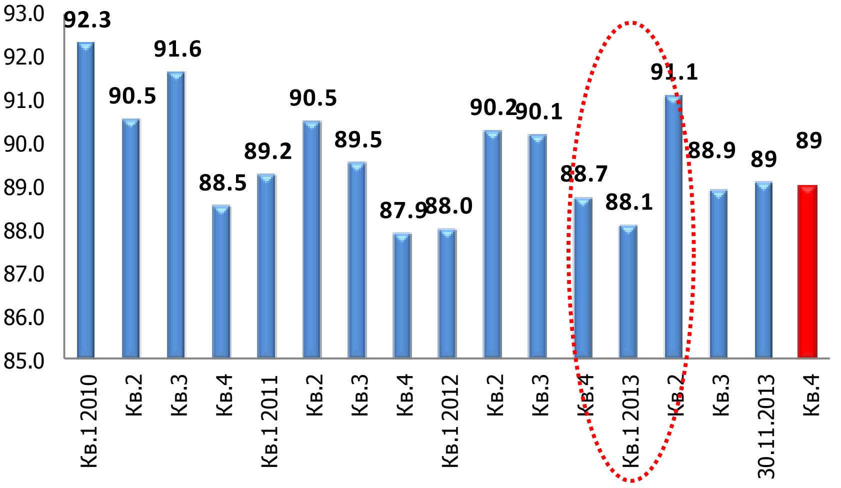

Извор: НБРМ

Искористеноста на депозитниот потенцијал за кредитирање на приватниот сектор е на очекуваното ниво за крајот на годината согласно со октомвриската проекција.

СТАТИСТИЧКИ ПРИЛОГ

Табела 1

ТРОШОЦИ НА ЖИВОТ - ИНФЛАЦИЈА И НЕЈЗИНИТЕ КОМПОНЕНТИ

	XI.2013 / X.2013	XI.2013 / XI.2012	I-XI.2013 / I-XI.2012	XI.2013 / X.2013	XI.2013 / XI.2012	I-XI.2013 / I-XI.2012
	промена во %			*придонес во процентни поени*		
Вкупно	***-0.1***	***1.1***	***2.9***	***-0.1***	***1.1***	***2.9***
Исхрана	**-0.3**	**1.0**	**3.7**	**-0.1**	**0.4**	**1.5**
Производи од жито	0.0	1.3	1.6	0.0	0.1	0.1
Свеж и преработен зеленчук	1.2	7.0	4.0	0.1	0.4	0.2
Свежо и преработено овошје	-5.0	-0.1	4.8	-0.2	0.0	0.1
Свежо и преработено месо	0.1	2.5	6.8	0.0	0.2	0.6
Свежа и преработена риба	-0.9	5.8	10.0	0.0	0.1	0.1
Свежо и преработено млеко	0.5	4.9	4.2	0.0	0.3	0.3
Свежи јајца	-1.5	1.1	14.1	0.0	0.0	0.2
Маснотии	-1.6	-23.6	-2.8	0.0	-0.5	-0.1
Тутун и пијалаци	**0.1**	**4.1**	**2.9**	**0.0**	**0.2**	**0.2**
Облека и обувки	**0.2**	**3.5**	**7.3**	**0.0**	**0.2**	**0.5**
Домување	**0.1**	**-1.9**	**1.4**	**0.0**	**-0.3**	**0.2**
Стан (станарина, вода, услуги)	0.0	0.1	0.7	0.0	0.0	0.0
Огрев и осветление	0.0	-3.3	1.6	0.0	-0.4	0.2
Греење и услуги	0.0	-4.0	-5.0	0.0	-0.1	-0.2
Електрична енергија и осветлување	0.0	-3.1	4.6	0.0	-0.2	0.3
Хигиена и здравје	**0.4**	**5.3**	**4.6**	**0.0**	**0.5**	**0.4**
Култура и разонода	**-0.1**	**0.1**	**1.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**
Сообраќајни средства и услуги	**-0.8**	**-0.8**	**-0.8**	**-0.1**	**-0.1**	**-0.1**
Сообраќајни средства	0.0	2.3	3.5	0.0	0.0	0.1
Течни горива и масла	-1.3	-4.5	-3.2	-0.1	-0.2	-0.2
Сообраќајни и птт услуги	-0.6	1.2	-0.6	0.0	0.1	0.0
Ресторани и хотели	**-0.3**	**3.4**	**4.1**	**0.0**	**0.2**	**0.2**
Останати услуги неспомнати на друго место	**-0.1**	**0.7**	**0.7**	**0.0**	**0.0**	**0.0**

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 2

ИНФЛАЦИЈА, ПРОДУКТИВНОСТ И ПЛАТИ

	2008	2009	2010	2011	2012	2012				2013							
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	јул 13	авг 13	септ 13	окт 13	ное 13
	годишни промени во %																
Инфлација (CPI)	8.3	-0.8	1.6	3.9	3.3	2.5	2.1	3.8	4.9	3.5	3.6	2.8	4.0	2.8	1.6	1.3	1.1
Инфлација (CPI) - просек на кумулативна основа	8.3	-0.8	1.6	3.9	3.3	2.5	2.3	2.8	3.3	3.5	3.6	3.3	3.6	3.5	3.3	3.1	2.9
Базична инфлација (без храна и енергија)	2.6	0.3	0.2	1.1	2.0	1.4	1.8	1.8	2.9	3.3	3.0	3.4	3.3	3.4	3.4	3.2	2.9
Регулирани цени	9.3	-1.8	11.3	6.9	10.1	9.4	8.7	11.2	11.1	4.2	1.2	-2.5	1.8	-4.7	-4.4	-3.8	-3.7
Цени на производители на индустриски п-ди	10.1	-7.2	8.7	12.4	4.6	5.1	3.1	4.4	5.7	2.9	0.9	0.0	2.9	-1.4	-1.3	-2.0	-
Продуктивност	1.9	-4.2	1.5	1.8	-1.1	-0.1	-1.2	-0.4	-2.7	-1.2	-0.4	-	-	-	-	-	-
Номинална нето-плата*	10.3	9.8	3.0	1.4	0.3	1.0	-0.5	0.2	0.3	1.1	1.8	1.0	1.1	0.7	1.3	-	-
Реална нето-плата*	1.9	10.8	1.4	-2.4	-2.9	-1.5	-2.6	-3.4	-4.3	-2.3	-1.8	-1.7	-2.7	-2.1	-0.3	-	-

*За 2009 година податокот е корегиран од структурната промена поради примената на концептот за бруто-плати, кој ги вклучува надоместоците за храна и превоз во платите.

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија и НБРМ.

Табела 3

НОМИНАЛНА И РЕАЛНА НЕТО-ПЛАТА ПО ЕКОНОМСКИ ДЕЈНОСТИ*

номинални годишни промени во %

	2011				2012				2013					
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	јул	авг	септ
Вкупно	1.9	1.5	1.6	0.8	1.0	-0.5	0.2	0.3	1.1	1.8	1.0	1.1	0.7	1.3
Земјодество	-1.2	3.8	4.6	6.8	7.2	5.6	6.4	3.8	1.8	-2.0	0.5	0.9	-3.2	4.0
Земјоделство, шумарство и рибарство	-1.2	3.8	4.6	6.8	7.2	5.6	6.4	3.8	1.8	-2.0	0.5	0.9	-3.2	4.0
Индустрија	2.2	2.9	2.5	0.8	0.7	0.1	0.8	0.7	2.1	3.2	3.1	4.0	2.4	3.0
Рударство и вадење на камен	7.8	3.6	5.1	-1.2	-6.5	-2.3	-0.7	0.6	2.4	5.8	6.2	8.5	5.6	4.4
Преработувачка индустрија	4.4	3.9	3.7	1.9	0.6	0.6	0.8	1.2	2.9	4.5	2.2	2.9	0.4	3.2
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-2.7	1.0	-0.3	0.7	4.4	1.5	1.8	0.2	0.1	2.0	1.3	2.3	-0.2	1.9
Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	2.3	4.7	4.0	2.4	1.0	-1.0	-0.3	-0.3	1.5	-0.3	1.0	-0.6	2.6	1.0
Градежништво	3.5	3.0	2.3	1.2	3.0	1.7	2.0	2.3	6.4	5.3	6.1	7.6	5.0	5.8
Услуги	3.0	5.1	4.2	2.6	3.3	-1.6	0.2	-0.2	0.9	1.3	0.9	1.0	1.5	0.3
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	-0.6	-1.8	-0.1	-1.0	2.4	1.3	1.8	2.1	1.6	1.8	0.4	-2.3	1.7	1.9
Транспорт и складирање	2.4	2.5	6.9	1.7	0.3	-0.4	-1.7	-1.2	4.1	6.0	6.4	6.1	7.0	6.0
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	0.0	-0.9	1.4	0.4	0.9	1.4	-0.4	-0.6	2.5	0.8	1.7	3.4	1.6	0.2
Информации и комуникации	1.2	23.8	2.2	-3.3	18.9	-18.8	1.9	3.7	0.8	4.3	2.8	2.1	4.8	1.4
Финансиски дејности и дејности на осигурување	11.0	2.4	4.2	4.8	-7.3	-0.6	-0.4	-2.8	0.0	0.6	0.3	1.1	-0.7	0.4
Дејности во врска со недвижен имот	-4.2	-1.4	5.3	3.9	10.3	4.8	-1.3	-1.5	1.4	0.4	0.6	0.9	1.6	-0.7
Стручни, научни и технички дејности	2.8	6.0	8.7	15.3	18.2	10.4	10.0	5.1	-2.3	-0.5	-4.9	-5.4	-5.6	-3.8
Административни и помошни услужни дејности	-6.6	-5.1	-8.2	-3.7	-4.0	-7.7	-7.8	-6.1	-2.1	0.1	2.3	1.8	0.8	4.2
Јавна управа и одбрана;задолжително социјано осигурување	-0.2	-0.8	0.3	0.2	1.2	1.5	-0.3	-0.1	-0.7	0.4	0.7	0.7	0.5	0.9
Образование	4.2	-0.5	-0.6	-0.8	-0.8	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2	-0.1	0.1	0.2	0.1	0.1
Дејности на здравствена и социјална заштита	-1.2	0.6	0.7	1.7	1.9	3.0	3.1	2.3	3.7	2.6	3.1	3.2	3.3	2.9
Уметност, забава и рекреација	6.8	7.2	8.4	9.8	-5.2	-9.4	-8.5	-8.7	-0.6	1.3	-1.9	-0.3	-1.3	-4.1
Други услужни дејности	19.0	26.5	25.8	5.5	0.2	3.4	1.1	1.2	4.0	-1.4	2.0	2.6	6.7	-3.0

реални годишни промени во %

	2011				2012				2013					
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	јул	авг	септ
Вкупно	-2.1	-3.1	-1.9	-2.4	-1.5	-2.6	-3.4	-4.3	-2.3	-1.8	-1.7	-2.7	-2.1	-0.3
Земјодество	-5.1	-0.9	1.0	3.5	4.5	3.4	2.5	-1.0	-1.6	-5.4	-2.2	-2.9	-5.8	2.4
Земјоделство, шумарство и рибарство	-5.1	-0.9	1.0	3.5	4.5	3.4	2.5	-1.0	-1.6	-5.4	-2.2	-2.9	-5.8	2.4
Индустрија	-1.8	-1.8	-1.1	-2.3	-1.8	-1.9	-2.9	-4.0	-1.3	-0.4	0.3	0.0	-0.4	1.4
Рударство и вадење на камен	3.5	-1.1	1.5	-4.3	-8.8	-4.3	-4.3	-4.0	-1.0	2.1	3.3	4.4	2.7	2.8
Преработувачка индустрија	0.3	-0.8	0.1	-1.3	-1.9	-1.5	-2.8	-3.5	-0.5	0.8	-0.6	-1.0	-2.3	1.5
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-6.6	-3.6	-3.8	-2.4	1.8	-0.6	-1.9	-4.4	-3.3	-1.6	-1.4	-1.6	-2.9	0.3
Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	-1.7	0.0	0.4	-0.8	-1.5	-3.1	-4.0	-5.0	-1.9	-3.8	-1.7	-4.4	-0.2	-0.6
Градежништво	-0.6	-1.7	-1.2	-2.0	0.4	-0.4	-1.7	-2.4	2.8	1.6	3.3	3.5	2.2	4.1
Услуги	-1.0	0.4	0.5	-0.6	0.7	-3.6	-3.4	-4.8	-2.5	-2.3	-1.8	-2.9	-1.3	-1.3
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	-4.5	-6.2	-3.6	-4.1	-0.1	-0.8	-1.9	-2.6	-1.8	-1.8	-2.3	-6.0	-1.1	0.3
Транспорт и складирање	-1.6	-2.1	3.2	-1.5	-2.1	-2.5	-5.3	-5.8	0.6	2.3	3.5	2.0	4.1	4.3
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	-3.9	-5.4	-2.2	-2.7	-1.6	-0.7	-4.0	-5.2	-1.0	-2.8	-1.0	-0.5	-1.1	-1.4
Информации и комуникации	-2.8	18.3	-1.4	-6.2	16.0	-20.5	-1.8	-1.1	-2.6	0.7	0.0	-1.7	2.0	-0.2
Финансиски дејности и дејности на осигурување	6.6	-2.2	0.5	1.5	-9.6	-2.7	-4.0	-7.3	-3.4	-3.0	-2.4	-2.7	-3.4	-1.2
Дејности во врска со недвижен имот	-8.0	-5.8	1.7	0.7	7.6	2.6	-4.9	-6.1	-2.0	-3.1	-2.1	-2.9	-1.2	-2.3
Стручни, научни и технички дејности	-1.2	1.2	4.9	11.7	15.2	8.1	6.0	0.2	-5.6	-4.0	-7.5	-9.0	-8.2	-5.4
Административни и помошни услужни дејности	-10.3	-9.4	-11.4	-6.6	-6.4	-9.6	-11.2	-10.5	-5.4	-3.4	-0.5	-2.0	-1.9	2.5
Јавна управа и одбрана;задолжително социјано осигурување	-4.1	-5.2	-3.2	-2.9	-1.3	-0.6	-4.0	-4.7	-4.0	-3.2	-2.0	-3.2	-2.2	-0.7
Образование	0.1	-5.0	-4.1	-3.9	-3.3	-2.1	-3.7	-4.7	-3.6	-3.6	-2.6	-3.6	-2.6	-1.5
Дејности на здравствена и социјална заштита	-5.1	-3.9	-2.8	-1.5	-0.6	0.8	-0.6	-2.4	0.2	-1.1	0.3	-0.7	0.5	1.2
Уметност, забава и рекреација	2.6	2.4	4.6	6.4	-7.5	-11.3	-11.8	-12.9	-3.9	-2.3	-4.5	-4.1	-4.0	-5.6
Други услужни дејности	14.3	20.8	21.5	2.2	-2.3	1.3	-2.6	-3.5	0.5	-4.9	-0.8	-1.3	3.8	-4.6

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

*ДЗС почнувајќи од јануари 2011 година податоците за платите ги објавува според НКД Рев.2. Податоците од новата класификација не се споредливи со расположливите податоци од старата класификација.

Табела 4

ИНДУСТРИСКО ПРОИЗВОДСТВО И ОСТАНАТИ ЕКОНОМСКИ ДЕЈНОСТИ

годишни промени во %

	2008	2009	2010	2011	2012	2012				2013			Најнови податоци						
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	апр. 13	мај. 13	јун. 13	јул. 13	авг. 13	септ. 13	окт. 13
Бруто домашен производ	5.0	-0.9	2.9	2.8	-0.2	-1.0	-0.6	0.4	0.1	2.9	3.9	-	-	-	-	-	-	-	-
Индустриско производство	5.1	-8.7	-4.8	3.3	-6.6	-8.4	-5.6	-6.8	-5.7	2.7	1.1	2.6	4.0	-2.8	1.9	3.9	-1.2	5.1	6.9
Градежништво	25.6	13.7	14.9	34.3	9.8	-19.1	-10.5	45.1	12.0	87.9	44.5	22.1	52.5	42.2	39.7	2.3	43.0	27.5	-
Трговија	11.8	-7.4	7.3	11.4	4.4	4.3	5.4	5.1	2.9	5.5	-1.6	-3.6	4.1	-3.3	-5.3	-1.5	-4.8	-4.5	-

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 5

СЕЛЕКТИРАНИ ИНДУСТРИСКИ ДЕЈНОСТИ

	2008	2009	2010	2011	2012	2012				2013													
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	јул	авг	сеп	окт	Кв.1	Кв.2	Кв.3	јул	авг	сеп	окт
	годишни промени во %																*придонеси, п.п.*						
Рударство и вадење на камен	9.4	-12.4	-3.8	2.6	1.8	-7.6	-1.6	12.2	4.6	14.4	6.4	-0.8	2.0	4.6	-9.1	8.4	1.7	0.7	-0.1	0.2	0.5	-1.1	1.0
Производство на прехранбени производи	7.6	-2.3	2.8	5.3	15.6	5.8	9.1	20.5	23.1	9.8	2.8	-0.4	7.7	-12.2	3.9	-25.8	1.1	0.3	-0.1	0.9	-1.8	0.6	-5.0
Производство на пијалаци	9.9	-0.3	-9.2	-13.9	9.0	-0.7	0.7	-8.5	29.5	1.6	14.2	4.5	2.4	3.7	8.5	42.6	0.1	0.6	0.2	0.1	0.2	0.3	2.3
Производство на тутунски производи	1.9	-3.2	19.6	21.0	-14.9	74.7	17.8	-40.2	-56.1	68.7	-0.2	-4.2	-9.2	-20.0	46.4	26.0	1.9	0.0	-0.2	-0.8	-0.8	1.0	0.3
Производство на облека	-20.0	-11.8	-4.7	11.6	-7.2	-12.9	-15.0	-7.6	6.9	17.1	20.3	21.1	20.2	18.5	24.8	-19.5	1.9	1.9	2.0	2.0	1.7	2.4	-2.5
Печатење и продукција на снимени медиуми (записи)	57.3	26.8	-34.2	-12.8	31.2	22.5	53.3	40.0	10.2	-13.2	-29.7	1.5	-25.3	23.1	17.6	21.9	-0.3	-0.7	0.0	-0.6	0.5	0.3	0.4
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	1.6	-8.9	-6.2	-19.7	-64.8	-49.4	-83.1	-97.2	-45.6	-42.9	-94.1	-68.9	-82.3	-12.7	54.8	-94.8	-0.3	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Производство на основни фармацевтски производи и фармацевтски препарати	25.2	-13.2	-2.8	4.4	6.2	-7.8	10.0	18.1	6.8	8.9	-4.3	-1.6	56.7	-36.2	-16.0	-0.9	0.3	-0.1	0.0	1.3	-1.0	-0.6	0.0
Производство на други неметални минерални производи	-3.0	-12.1	-14.2	9.7	-19.4	-21.5	-14.1	-24.7	-17.5	2.7	0.5	4.9	16.0	-5.1	5.2	8.8	0.1	0.0	0.3	0.8	-0.3	0.3	0.5
Производство на метали	-5.3	-43.0	31.8	15.3	-11.1	-10.7	-7.2	-14.0	-12.6	-16.1	-6.8	-14.8	1.7	-19.0	-23.7	-12.5	-1.7	-0.6	-1.4	0.1	-1.9	-2.5	-1.1
Производство на фабрикувани метални производи, освен машини и опрема	52.0	38.8	-53.5	7.3	-13.6	-23.2	-20.7	16.9	-25.0	-20.0	-48.2	-57.1	-43.6	-52.1	-70.5	-56.9	-0.5	-1.3	-1.9	-1.1	-1.7	-2.9	-1.5
Производство на електрична опрема	27.8	-24.8	-43.2	33.0	-24.2	-11.9	-12.7	-42.2	-21.1	-2.0	-2.2	11.5	-8.7	6.7	46.0	64.4	0.0	-0.1	0.3	-0.2	0.1	0.9	1.3
Производство на останата опрема за транспорт	-18.4	-46.4	44.5	79.6	19.0	-2.0	40.6	11.1	34.6	2.4	35.9	-23.4	-2.8	-50.7	-17.7	-6.3	0.0	0.2	-0.2	0.0	-0.4	-0.2	-0.1
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-3.1	8.7	14.4	-3.0	-9.5	-16.1	-5.4	11.1	-20.0	1.7	16.0	4.0	-13.8	6.4	28.4	-2.1	0.3	1.9	0.4	-1.8	0.7	2.6	-0.2

Извор: Индекси на индустриското производство (2010=100), Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 6

ИНДИКАТИВНИ КАТЕГОРИИ ЗА ЛИЧНАТА ПОТРОШУВАЧКА

	2008	2009	2010	2011	2012	2011				2012				2013			Најнови податоци					
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Мај-13	Јун-13	Јул-13	Авг-13	Септ-13	Окт-13
	реални годишни промени во %																					
Промет во трговија на мало*	3.1	-2.9	2.2	8.2	-5.8	7.4	6.7	9.9	8.4	-5.7	-3.4	-4.7	-9.4	0.9	-8.2	-8.2	-9.2	-9.8	-10.2	-8.4	-5.8	-
Приходи од ДДВ*	1.4	-1.9	5.4	7.9	-11.8	15.1	-0.5	7.3	10.6	-2.8	-12.1	-8.7	-22.5	-26.6	11.5	-0.8	37.0	1.8	-1.0	-5.6	5.5	18.4
Увоз на стоки за широка потрошувачка*	9.8	-8.7	7.8	1.4	-2.0	4.5	-7.7	4.6	4.8	0.4	0.2	-8.2	0.7	-5.5	1.0	-3.2	-3.1	-2.8	3.8	-7.7	-6.2	-9.9
Домашно производство на потрошни добра	5.4	-4.5	-1.8	4.7	2.6	2.1	11.3	4.9	0.6	-0.3	3.8	-3.3	9.1	15.7	5.9	6.9	-1.1	3.0	8.3	-1.9	14.5	-6.4
Кредити на население*	31.8	4.0	2.2	5.1	1.6	1.4	2.8	4.0	5.1	9.2	8.2	5.4	6.1	7.8	7.2	6.4	3.7	3.1	3.7	4.9	6.4	7.2
Просечна нето-плата*	1.9	10.7	1.4	-2.4	-3.0	-2.1	-3.1	-1.9	-2.4	-1.5	-2.6	-3.4	-4.3	-2.3	-1.8	-1.7	-1.4	-1.9	-2.7	-2.1	-0.3	-
Приватни нето-трансфери*	-12.5	18.6	20.2	1.2	8.3	-9.0	-13.9	0.7	24.7	30.4	28.4	0.2	-13.4	-12.2	-13.1	-1.8	-13.2	-11.8	-7.8	-2.5	7.0	-
Пензии*	8.4	9.5	1.1	0.4	0.9	-0.9	-0.2	0.2	2.5	3.4	2.2	1.5	-3.4	4.9	6.5	7.2	6.2	5.7	6.3	7.2	8.0	5.6

*реалните стапки на раст се пресметени од НБРМ, со делење на номиналните стапки на раст со годишната инфлација, мерена според трошоците на живот.

Извор: Државен завод за статистика, Министерство за финансии и пресметки на НБРМ.

Табела 7

ИНДИКАТИВНИ КАТЕГОРИИ ЗА ИНВЕСТИЦИИТЕ

	2008	2009	2010	2011	2012	2011				2012				2013			Најнови податоци			
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Јул-13	Авг-13	Септ-13	Окт-13
	реални годишни промени во %, освен за СДИ промените на реалните износи се во милиони денари																			
Увоз на средства за работа*	19.4	-3.3	-12.7	2.2	-5.1	8.3	16.9	-6.6	-6.0	-9.3	-11.2	-0.1	0.1	10.1	22.9	-1.0	14.7	-28.4	15.0	-2.6
Извршени градежни работи*	16.3	14.9	12.9	29.4	6.1	55.4	52.8	13.4	18.8	-21.1	-12.3	39.9	6.8	81.6	39.4	18.8	-1.7	39.1	25.5	-
Домашно производство на капитални производи	-1.0	-23.1	-10.8	56.1	2.3	49.9	59.9	64.3	50.4	11.9	-5.8	3.6	1.4	14.9	2.6	1.2	13.9	3.7	-10.7	12.1
Државни капитални инвестиции*	36.7	-32.3	12.4	11.1	2.4	19.5	70.8	-16.5	-0.8	2.4	-25.5	-0.3	34.7	-7.3	3.4	-12.9	80.9	-37.1	-35.4	16.5
Странски директни инвестиции**	-8,211.9	-14,385.6	766.5	9,310.5	-12,836.0	9,856.9	-3,259.1	67.8	2,645.0	-6,545.7	158.5	-4768.4	-3392.7	-125.6	1,580.7	5,924.0	860.5	3,155.4	1,874.8	-
Долгорочни кредити на претпријатија*	25.9	8.6	9.1	6.6	-2.5	10.3	12.9	11.5	6.6	-9.4	-9.7	-16.4	-16.3	-21.1	-26.4	-2.1	-8.5	-4.8	-2.1	-1.5
Залихи на готови производи***	-5.5	-2.2	-3.2	7.3	-6.0	5.9	19.5	18.2	6.0	-3.9	-1.8	-8.8	0.2	-5.1	-4.1	-3.1	-0.2	8.5	0.0	1.7

*реалните стапки на раст се пресметени од НБРМ, со делење на номиналните стапки на раст со годишната инфлација, мерена според трошоците на живот.

**реалните износи се пресметани од НБРМ, со делење на номиналните износи со нивото на индексот на потрошувачките цени.

*** податоците од јануари 2013 година се со нова базна година и нова пондерациска структура.

Извор: Државен завод за статистика, Министерство за финансии и пресметки на НБРМ.

Табела 8

БУЏЕТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА (Централен буџет и буџети на фондови)

во милиони денари	2012				Вкупно 2012	2013				Јан.-Окт. 2013	годишни стапки на промени во 2013 година (во %)					придонеси кон год.раст на приходи и расходи, во п.п.		процент на реализација	Ребаланс на Буџет за 2013
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Кв.2	Кв.3	Окт.		Кв.1	Кв.2	Кв.3	Окт.	Јан.-Окт.	Окт.	Јан.-Окт.	Јан.-Окт.	
ВКУПНИ ПРИХОДИ	***31,798***	***35,133***	***35,446***	***35,696***	***138,073***	***29,901***	***36,151***	***36,983***	***11,837***	***114,872***	***-6.0***	***2.9***	***4.3***	***8.0***	***1.3***	***8.0***	***1.3***	***76.9***	***149,291***
Даночни приходи и придонеси	**27,872**	**28,962**	**30,368**	**30,180**	**117,382**	**26,476**	**30,665**	**31,075**	**10,308**	**98,524**	**-5.0**	**5.9**	**2.3**	**8.1**	**1.8**	**7.0**	**1.6**	**78.3**	**125,752**
Даночни приходи (ССП)	210	192	224	372	998	249	214	210	76	749	18.6	11.5	-6.3	-47.6	-2.9	-0.6	0.0	52.5	1,428
Даноци	18,217	18,592	20,013	18,797	75,619	16,507	20,015	20,194	6,645	63,361	-9.4	7.7	0.9	12.1	1.0	6.5	0.5	77.6	81,700
Персонален данок на доход	2,298	2,363	2,276	2,616	9,553	2,436	2,475	2,425	828	8,164	6.0	4.7	6.5	19.1	7.0	1.2	0.5	78.9	10,350
Данок на добивка	964	1,312	661	715	3,652	1,617	1,247	708	181	3,753	67.7	-5.0	7.1	-35.4	16.7	-0.9	0.5	93.8	4,003
ДДВ	9,798	9,100	10,460	9,111	38,469	7,441	10,520	10,669	3,459	32,089	-24.1	15.6	2.0	19.9	-0.5	5.2	-0.1	71.0	45,184
Акцизи	3,399	4,034	4,733	4,430	16,596	3,168	3,807	4,669	1,675	13,319	-6.8	-5.6	-1.4	20.1	-1.8	2.6	-0.2	90.6	14,693
Увозни давачки	932	994	1,046	1,095	4,067	1,015	1,085	1,041	383	3,524	8.9	9.2	-0.5	0.8	5.1	0.0	0.2	89.4	3,942
Други даноци	826	789	837	830	3,282	830	881	682	119	2,512	0.5	11.7	-18.5	-59.7	-8.6	-1.6	-0.2	71.2	3,528
Придонеси	9,445	10,178	10,131	11,011	40,765	9,720	10,436	10,671	3,587	34,414	2.9	2.5	5.3	3.6	3.6	1.1	1.1	80.7	42,624
Фонд за ПИОМ	6,375	6,876	6,836	7,437	27,524	6,537	7,017	7,194	2,422	23,170	2.5	2.1	5.2	3.7	3.3	0.8	0.7	81.3	28,505
Агенција за вработување	402	437	435	472	1,746	413	446	455	153	1,467	2.7	2.1	4.6	2.7	3.1	0.0	0.0	81.5	1,800
Фонд за здравствено осигурување	2,668	2,865	2,860	3,102	11,495	2,770	2,973	3,022	1,012	9,777	3.8	3.8	5.7	3.6	4.3	0.3	0.4	79.4	12,319
Неданочни приходи	**2,782**	**3,081**	**3,683**	**3,038**	**12,584**	**2,570**	**2,165**	**4,479**	**1,041**	**10,255**	**-7.6**	**-29.7**	**21.6**	**-4.8**	**-3.6**	**-0.5**	**-0.3**	**72.8**	**14,094**
Капитални приходи	**746**	**2,697**	**623**	**367**	**4,433**	**299**	**2,461**	**293**	**139**	**3,192**	**-59.9**	**-8.8**	**-53.0**	**25.2**	**-23.6**	**0.3**	**-0.9**	**71.8**	**4,444**
Странски донации	**280**	**296**	**595**	**1,874**	**3,045**	**456**	**752**	**1,008**	**328**	**2,544**	**62.9**	**154.1**	**69.4**	**55.5**	**84.1**	**1.1**	**1.0**	**57.8**	**4,401**
Приходи од наплатени заеми	**118**	**97**	**177**	**237**	**629**	**100**	**108**	**128**	**21**	**357**	**-15.3**	**11.3**	**-27.7**	**50.0**	**-12.1**	**0.1**	**0.0**	**59.5**	**600**
ВКУПНИ РАСХОДИ	***36,328***	***38,650***	***39,424***	***41,438***	***155,840***	***41,348***	***38,509***	***38,945***	***13,183***	***131,985***	***13.8***	***-0.4***	***-1.2***	***8.4***	***4.3***	***8.4***	***4.3***	***78.3***	***168,541***
Тековни трошоци	**32,113**	**34,935**	**35,005**	**35,030**	**137,083**	**37,303**	**34,526**	**34,988**	**11,974**	**118,791**	**16.2**	**-1.2**	**0.0**	**7.5**	**4.9**	**6.9**	**4.4**	**80.1**	**148,387**
Плати и надоместоци	5,680	5,702	5,650	5,682	22,714	5,618	5,646	5,637	1,881	18,782	-1.1	-1.0	-0.2	-0.6	-0.8	-0.1	-0.1	81.7	22,999
Стоки и услуги	3,739	3,322	3,346	4,245	14,652	4,109	3,679	3,014	1,343	12,145	9.9	10.7	-9.9	8.5	4.3	0.9	0.4	69.0	17,591
Трансфери	22,164	25,110	24,416	23,811	95,501	26,413	24,303	25,225	8,454	84,395	19.2	-3.2	3.3	8.6	6.2	5.5	3.9	81.4	103,673
Трансфери (ССП)	208	191	345	452	1,196	219	191	298	130	838	5.3	0.0	-13.6	-35.0	-11.2	-0.6	-0.1	67.2	1,247
Социјални трансфери	17,015	17,254	17,529	17,878	69,676	17,933	18,436	18,890	6,274	61,533	5.4	6.9	7.8	4.0	6.4	2.0	2.9	82.1	74,961
Други трансфери	4,941	7,665	6,542	5,481	24,629	8,261	5,676	6,037	2,050	22,024	67.2	-25.9	-7.7	32.3	6.4	4.1	1.0	80.2	27,465
Каматни плаќања	530	801	1,593	1,292	4,216	1,163	898	1,112	296	3,469	119.4	12.1	-30.2	31.0	10.1	0.6	0.3	84.1	4,124
Камати по домашен долг	242	347	291	426	1,306	311	548	304	220	1,383	28.5	57.9	4.5	71.9	37.2	0.8	0.3	86.2	1,604
Камати по надворешен долг	288	454	1,302	866	2,910	852	350	808	76	2,086	195.8	-22.9	-37.9	-22.4	-2.6	-0.2	0.0	82.8	2,520
Капитални трошоци	**4,215**	**3,715**	**4,419**	**6,408**	**18,757**	**4,045**	**3,983**	**3,957**	**1,209**	**13,194**	**-4.0**	**7.2**	**-10.5**	**18.1**	**-1.3**	**1.5**	**-0.1**	**65.5**	**20,154**
БУЏЕТСКИ ДЕФИЦИТ / СУФИЦИТ	***-4,530***	***-3,517***	***-3,978***	***-5,742***	***-17,767***	***-11,447***	***-2,358***	***-1,962***	***-1,346***	***-17,113***	***152.7***	***-33.0***	***-50.7***	***12.3***	***29.4***	-	-	***88.9***	***-19,250***

Извор: Министерство за финансии на Република Македонија.

Табела 9

НАДВОРЕШНОТРГОВСКА РАЗМЕНА СПОРЕД СМТК

во милиони евра	**Вкупно**	Производи за храна	Пијалоци и тутун	Суровини освен гориво	Минерални горива, мазива и сл.	Животински и растителни масла	Хемиски производи	Производи класирани по материјали	Машини транспортни уреди	Разни готови производи	Трансакции и неспомната стока
	ИЗВОЗ										
2008	**2.698**	210	149	183	211	8	123	1.079	127	606	1
2009	**1.937**	202	141	123	145	6	123	551	110	535	1
2010	**2.535**	249	153	196	195	8	288	750	150	542	2
2011	**3.198**	267	170	207	266	13	538	883	253	599	2
2012	**3.114**	264	185	206	199	12	529	807	309	601	1
1	**211**	11	15	14	18	1	35	53	20	44	0
2	**237**	13	18	13	16	1	44	61	23	48	0
3	**268**	22	12	18	16	1	51	69	27	52	0
4	**240**	24	9	15	20	1	40	70	22	39	0
5	**279**	23	14	22	16	1	52	77	27	47	0
6	**277**	25	15	17	15	1	39	79	29	56	0
7	**274**	22	29	19	16	1	36	64	25	62	0
8	**248**	23	10	17	20	1	40	70	24	43	0
9	**271**	27	13	16	14	1	45	74	28	53	0
10	**274**	30	13	22	13	1	51	69	27	48	0
11	**272**	25	15	19	17	1	51	64	29	52	0
12	**263**	19	22	15	17	1	46	58	28	58	0
2013											
1	**230**	13	21	18	11	1	42	53	23	48	0
2	**231**	13	8	16	5	1	44	62	27	53	0
3	**260**	23	12	19	7	1	56	53	33	57	0
4	**278**	27	14	20	7	0	54	77	33	46	0
5	**255**	24	13	20	7	0	51	66	33	40	0
6	**272**	25	27	16	7	0	55	55	32	55	0
7	**312**	25	30	20	9	0	47	78	37	65	0
8	**244**	24	8	15	8	1	55	49	36	48	0
9	**269**	28	14	17	6	1	50	65	39	49	0
10	**280**	28	15	18	5	1	56	70	40	46	0
	УВОЗ										
2008	**4.664**	424	35	236	956	46	416	1.257	986	308	1
2009	**3.637**	401	37	145	583	33	408	868	873	282	7
2010	**4.137**	421	44	219	729	39	500	1.048	831	302	4
2011	**5.038**	483	49	263	1.034	55	596	1.404	841	310	4
2012	**5.062**	529	58	232	1.078	62	575	1.423	798	303	5
1	**369**	35	4	20	106	5	31	100	51	18	0
2	**356**	35	3	16	113	5	44	58	63	19	0
3	**440**	50	8	29	102	7	57	101	63	24	0
4	**458**	45	5	29	67	3	44	171	69	23	2
5	**454**	43	5	32	84	6	54	139	65	26	0
6	**395**	43	4	24	70	6	46	114	63	24	0
7	**413**	45	6	10	70	3	58	128	70	24	0
8	**407**	43	5	15	97	5	46	100	70	26	0
9	**402**	45	3	9	80	6	47	123	58	30	0
10	**462**	51	5	15	100	6	54	127	71	33	0
11	**457**	48	6	18	95	6	49	134	72	29	0
12	**449**	48	4	15	95	3	46	128	83	26	1
2013											
1	**374**	41	3	13	83	5	45	116	51	16	0
2	**364**	34	4	12	53	5	53	117	64	22	0
3	**399**	39	6	16	63	2	59	113	70	30	0
4	**460**	49	4	20	72	3	62	132	88	30	0
5	**433**	42	4	14	63	3	58	144	77	28	0
6	**397**	41	6	8	56	4	57	121	81	24	0
7	**451**	48	6	12	78	5	57	133	82	28	2
8	**364**	37	5	10	69	3	52	109	55	23	0
9	**393**	39	5	12	62	5	44	128	68	29	0
10	**442**	47	5	17	74	6	65	130	68	30	0

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 10

БИЛАНС НА ПЛАЌАЊА

	2008	2009	2010	2011	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2012	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	во милиони евра																	
I. Тековна сметка	**-862,2**	**-457,1**	**-143,6**	**-189,1**	-108,9	-66,3	69,9	-120,4	**-225,7**	-48,4	-27,5	-37,2	-58,3	-43,8	-8,8	46,3	62,2	25,0
А. Стоки	**-1.762,5**	**-1.559,6**	**-1.447,8**	**-1.648,3**	-402,8	-454,2	-394,2	-505,4	**-1.756,6**	-130,1	-121,0	-124,0	-162,9	-160,5	-113,4	-122,9	-107,0	-114,9
- Извоз на стоки, ф.о.б	**2.692,6**	**1.932,6**	**2.530,1**	**3.210,9**	712,3	795,1	791,5	808,0	**3.106,9**	229,8	230,4	259,5	277,2	254,5	271,7	310,9	243,8	262,6
- Увоз на стоки, ф.о.б.	**-4.455,1**	**-3.492,2**	**-3.977,9**	**-4.859,2**	-1.115,1	-1.249,3	-1.185,7	-1.313,4	**-4.863,5**	-359,9	-351,4	-383,5	-440,1	-415,0	-385,1	-433,8	-350,8	-377,5
Б. Услуги	**9,3**	**16,5**	**36,8**	**96,7**	-4,3	18,6	39,8	-8,0	**46,1**	5,4	3,8	-1,9	-5,8	1,9	1,7	13,8	23,6	16,3
- Приливи	**692,0**	**617,6**	**681,3**	**797,2**	168,1	196,6	245,4	208,8	**818,9**	60,5	56,4	52,4	67,8	73,5	67,4	94,4	91,2	75,9
- Одлив	**-682,8**	**-601,1**	**-644,6**	**-700,5**	-172,4	-178,0	-205,6	-216,8	**-772,8**	-55,0	-52,5	-54,3	-73,6	-71,6	-65,7	-80,6	-67,6	-59,6
В. Доход	**-94,4**	**-47,3**	**-99,9**	**-131,2**	-35,4	-38,4	-33,6	-40,3	**-147,7**	-22,2	-12,1	-15,2	-12,6	-14,4	-13,5	-13,2	-12,4	-17,0
- Приливи	**185,2**	**128,0**	**146,6**	**161,4**	41,8	39,9	41,7	39,3	**162,7**	14,1	12,7	12,4	15,3	12,7	12,3	13,6	12,7	10,8
- Одлив	**-279,6**	**-175,3**	**-246,5**	**-292,6**	-77,2	-78,3	-75,2	-79,6	**-310,4**	-36,2	-24,8	-27,7	-27,9	-27,1	-25,7	-26,9	-25,2	-27,8
Г. Теховни трансфери	**985,5**	**1.133,3**	**1.367,3**	**1.493,7**	333,6	407,7	457,9	433,3	**1.632,5**	98,4	101,8	104,0	122,9	129,2	116,3	168,7	158,1	140,6
- Приливи	**1.033,2**	**1.181,0**	**1.414,0**	**1.542,3**	345,7	420,6	472,1	449,4	**1.687,7**	103,9	105,8	108,9	129,4	134,6	124,3	174,4	163,9	145,9
- Одлив	**-47,7**	**-47,7**	**-46,7**	**-48,6**	-12,1	-12,9	-14,2	-16,1	**-55,2**	-5,5	-4,0	-4,9	-6,4	-5,4	-8,0	-5,8	-5,8	-5,3
II. Капитална и финансиска сметка	**886,2**	**430,0**	**142,3**	**179,9**	97,2	60,6	-73,3	123,3	**207,9**	52,1	23,4	34,1	52,5	47,8	5,8	-43,0	-64,0	-31,5
А. Капитална сметка	**-12,2**	**20,2**	**12,5**	**8,9**	3,6	2,1	7,3	7,0	**20,0**	1,1	1,5	2,2	-0,1	5,8	1,3	2,7	0,1	0,5
- Приливи	**0,0**	**25,4**	**25,7**	**22,0**	7,3	5,6	10,5	11,3	**34,7**	2,0	2,2	2,6	2,3	6,7	3,0	3,8	2,1	2,1
- Одлив	**-12,2**	**-5,3**	**-13,2**	**-13,0**	-3,7	-3,5	-3,2	-4,3	**-14,6**	-1,0	-0,7	-0,4	-2,3	-0,8	-1,7	-1,0	-2,0	-1,6
Б. Финансиска сметка	**898,4**	**409,8**	**129,8**	**170,9**	93,6	58,5	-80,6	116,3	**187,8**	51,0	21,9	31,9	52,6	41,9	4,5	-45,7	-64,1	-32,0
1. Директни инвестиции	**409,4**	**136,9**	**158,6**	**336,8**	74,1	0,3	-41,0	44,7	**78,1**	35,9	24,4	20,2	-7,5	16,8	22,6	35,1	34,7	1,4
Директни инвестиции во странство	**9,5**	**-8,1**	**-1,4**	**0,0**	-0,5	4,5	2,5	-0,5	**6,0**	-0,1	0,0	0,0	1,5	-1,3	-0,1	-0,2	0,7	0,0
Директни инвестиции во земјата	**399,9**	**145,0**	**160,0**	**336,8**	74,6	-4,3	-43,5	45,2	**72,0**	36,0	24,4	20,2	-9,0	18,1	22,7	35,3	34,0	1,4
2. Портфолио инвестиции	**-50,6**	**104,0**	**-56,8**	**-75,8**	0,9	7,4	62,4	6,6	**77,3**	-131,8	-2,9	-2,6	-3,4	5,4	-4,4	-0,3	-2,6	-3,5
Средства	**-0,5**	**-37,6**	**-21,9**	**-23,9**	-4,9	-9,0	11,6	-5,0	**-7,3**	0,1	-4,3	-3,2	-4,9	-2,2	-4,3	-0,2	-3,5	-2,9
Обврски	**-50,1**	**141,7**	**-34,9**	**-51,8**	5,8	16,4	50,8	11,5	**84,6**	-131,9	1,4	0,6	1,5	7,6	-0,1	-0,1	1,0	-0,6
3. Останати инвестиции	**464,4**	**245,8**	**89,7**	**241,2**	25,1	-10,1	-36,1	195,9	**174,8**	238,0	-20,0	-12,4	18,7	-2,0	-41,5	-75,4	-71,7	-29,3
3.1. Средства	**207,4**	**-107,0**	**-159,7**	**-400,0**	-80,5	40,3	-125,0	65,0	**-100,1**	-271,0	58,2	19,5	-99,1	-17,3	0,2	25,3	-53,9	7,1
3.1.1. Трговски кредити	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	0,0	0,0	0,0	0,0	**0,0**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.2. Заеми	**-4,7**	**-19,1**	**7,2**	**-230,2**	-70,2	53,9	-29,4	125,9	**80,2**	-288,1	102,5	20,0	-58,3	3,7	7,2	78,2	1,3	0,1
3.1.2.1. Монетарна власт	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**-233,1**	-63,4	55,5	-26,7	131,6	**97,0**	-289,5	100,9	20,6	-68,9	3,3	7,1	77,9	1,3	-0,6
3.1.2.2. Држава	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	0,0	0,0	0,0	0,0	**0,0**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.2.3. Банки	**-0,3**	**-16,0**	**6,9**	**3,7**	-7,2	-3,6	-2,6	-7,1	**-20,5**	1,5	1,8	-0,5	10,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,7
3.1.2.4. Останати сектори	**-4,4**	**-3,2**	**0,4**	**-0,9**	0,3	2,0	-0,1	1,4	**3,6**	-0,1	-0,2	-0,2	0,4	0,2	-0,2	0,1	-0,2	0,0
3.1.3. Валути и депозити	**211,3**	**-88,1**	**-167,1**	**-169,8**	-10,3	-13,7	-95,6	-61,2	**-180,7**	17,1	-44,4	-0,5	-40,7	-21,0	-6,9	-53,0	-55,2	7,0
3.1.3.1. Монетарна власт	**16,0**	**0,0**	**0,6**	**0,1**	0,0	0,0	0,0	0,0	**0,0**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.3.2. Држава	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	0,0	0,0	0,0	0,0	**0,0**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.3.3. Банки	**238,5**	**-86,0**	**-78,6**	**-36,4**	47,3	57,9	-44,6	-14,0	**46,6**	21,2	-32,6	21,1	-15,7	1,7	11,6	-31,7	-43,3	27,6
3.1.3.4. Останати сектори	**-43,2**	**-2,0**	**-89,1**	**-133,5**	-57,6	-71,6	-51,0	-47,1	**-227,3**	-4,1	-11,8	-21,6	-25,0	-22,8	-18,5	-21,3	-11,9	-20,6
3.1.4. Останати средства	**0,8**	**0,1**	**0,2**	**-0,1**	0,0	0,1	-0,1	0,3	**0,4**	-0,1	0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,1	0,2	0,0	0,0
3.2. Обврски	**256,9**	**352,8**	**249,4**	**641,2**	105,5	-50,4	88,9	130,9	**274,9**	509,0	-78,3	-31,9	117,8	15,3	-41,7	-100,7	-17,8	-36,4
3.2.1. Трговски кредити	**-4,4**	**169,1**	**71,2**	**-12,7**	50,6	20,1	-14,7	113,6	**169,5**	-15,0	15,4	-35,0	-6,7	29,5	-13,0	-35,5	-23,2	-40,4
3.2.2. Заеми	**241,9**	**69,9**	**121,4**	**665,2**	61,6	-101,4	104,9	-60,5	**4,7**	529,4	-93,3	2,2	143,4	-16,9	-35,3	-71,2	12,4	1,3
3.2.2.1. Монетарна власт	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**232,5**	63,7	-55,9	26,0	-108,8	**-75,0**	254,3	-87,8	-20,4	69,1	-3,5	-17,6	-67,9	-0,6	0,1
3.2.2.2. Држава	**36,1**	**7,0**	**38,9**	**367,5**	1,8	-12,8	80,1	-7,1	**61,9**	283,2	-2,6	0,6	12,1	-5,3	-2,7	-4,7	6,3	-1,1
3.2.2.3. Банки	**-17,0**	**58,9**	**110,7**	**46,7**	1,9	-20,0	-0,9	10,0	**-9,1**	2,0	0,6	17,1	65,7	-7,9	-15,6	-14,4	-4,5	-3,4
3.2.2.4. Останати сектори	**222,7**	**4,0**	**-28,1**	**18,5**	-5,8	-12,7	-0,3	45,5	**26,7**	-10,0	-3,5	5,0	-3,5	-0,2	0,7	15,7	11,2	5,7
3.2.3. Валути и депозити	**12,1**	**26,0**	**-2,8**	**-61,9**	1,8	24,7	-5,6	45,2	**66,2**	-8,0	-2,8	0,8	2,2	2,8	-2,2	3,5	-7,8	-4,4
3.2.3.1. Монетарна власт	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	0,0	0,0	0,0	0,0	**0,0**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.3.2. Држава	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	0,0	0,0	0,0	0,0	**0,0**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.3.3. Банки	**12,1**	**26,0**	**-2,8**	**-61,9**	1,8	24,7	-5,6	45,2	**66,2**	-8,0	-2,8	0,8	2,2	2,8	-2,2	3,5	-7,8	-4,4
3.2.3.4. Останати сектори	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	0,0	0,0	0,0	0,0	**0,0**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.4. Останати обврски	**7,4**	**87,9**	**59,5**	**50,5**	-8,6	6,2	4,3	32,6	**34,6**	2,5	2,5	0,2	-21,1	0,0	8,7	2,4	0,8	7,0
4. Бруто официјални резерви /1	**75,3**	**-76,9**	**-61,7**	**-331,3**	-6,5	60,9	-65,8	-130,9	**-142,3**	-91,1	20,5	26,6	44,7	21,8	27,8	-5,2	-24,6	-0,6
III. Нето грешки и пропусти	**-24,0**	**27,1**	**1,3**	**9,2**	11,7	5,7	3,4	-2,9	**17,8**	-3,7	4,1	3,1	5,8	-3,9	3,1	-3,3	1,8	6,5

1/ Без ценовни промени и курсни разлики.

Извор: НБРМ.

Табела 11

МЕНУВАЧКИ ПАЗАР

	БАНКИ			МЕНУВАЧНИЦИ			ВКУПНО		
	Понуда	Побарувачка	Нето-откуп	Понуда	Побарувачка	Нето-откуп	Понуда	Побарувачка	Нето-откуп
	во милиони евра								
2004	**286,3**	**149,2**	**137,1**	**494,6**	**266,3**	**228,3**	**780,9**	**415,5**	**365,4**
2005	**340,3**	**108,6**	**231,7**	**541,1**	**235,6**	**305,5**	**881,4**	**344,2**	**537,2**
2006	**429,7**	**126,5**	**303,2**	**555,8**	**208,0**	**347,8**	**985,5**	**334,5**	**651,0**
2007	**470,7**	**191,5**	**279,2**	**609,1**	**200,8**	**408,3**	**1.079,9**	**392,4**	**687,5**
2008	**544,6**	**317,4**	**227,2**	**585,0**	**209,3**	**375,7**	**1.129,6**	**526,6**	**602,9**
2009	**476,2**	**282,0**	**194,3**	**766,6**	**197,1**	**569,5**	**1.242,8**	**479,1**	**763,8**
2010	**480,3**	**175,1**	**305,2**	**815,9**	**148,5**	**667,5**	**1.296,3**	**323,6**	**972,7**
2011	**464,4**	**165,6**	**298,7**	**924,2**	**146,8**	**777,3**	**1.388,5**	**312,5**	**1.076,1**
1	29,8	12,0	17,8	47,5	9,7	37,7	77,3	21,7	55,6
2	30,6	12,1	18,5	48,3	12,1	36,2	78,9	24,2	54,7
3	33,4	16,8	16,6	51,2	12,6	38,5	84,6	29,5	55,1
4	34,0	15,4	18,6	63,6	11,6	52,0	97,7	27,0	70,7
5	36,1	15,9	20,2	62,6	12,7	49,9	98,7	28,6	70,1
6	36,6	15,9	20,7	64,1	12,7	51,4	100,6	28,5	72,1
7	42,4	16,0	26,4	108,0	12,6	95,4	150,4	28,6	121,8
8	43,8	14,0	29,9	103,4	12,1	91,3	147,2	26,1	121,2
9	38,2	10,8	27,5	91,3	12,5	78,8	129,6	23,3	106,3
10	36,9	10,6	26,3	82,9	12,6	70,3	119,8	23,2	96,6
11	39,7	11,5	28,2	80,4	12,6	67,8	120,1	24,1	96,0
12	62,8	14,7	48,1	120,8	12,9	107,9	183,6	27,6	156,0
2012	**399,5**	**111,2**	**288,3**	**1.081,1**	**161,7**	**919,5**	**1.480,6**	**272,9**	**1.207,8**
1	34,0	8,7	25,3	76,3	10,3	65,9	110,2	19,0	91,3
2	30,1	7,7	22,4	61,3	11,1	50,2	91,4	18,9	72,6
3	32,2	9,1	23,1	77,8	13,0	64,8	110,0	22,0	88,0
4	33,4	8,1	25,4	90,2	11,4	78,9	123,7	19,4	104,3
5	36,7	10,6	26,1	95,6	12,9	82,8	132,3	23,4	108,9
6	32,9	9,3	23,6	85,5	15,4	70,1	118,4	24,7	93,6
7	39,0	11,4	27,6	127,5	14,5	113,0	166,5	25,9	140,6
8	36,6	10,8	25,8	109,5	13,0	96,5	146,1	23,9	122,2
9	31,7	9,5	22,2	86,9	13,1	73,8	118,7	22,6	96,0
10	33,0	8,5	24,5	97,9	14,1	83,9	131,0	22,6	108,4
11	30,0	8,4	21,6	83,5	15,1	68,4	113,6	23,5	90,1
12	29,9	9,1	20,7	89,0	17,8	71,2	118,9	27,0	91,9
01-11.2013	**287,8**	**99,5**	**188,4**	**998,4**	**175,1**	**823,3**	**1.286,2**	**274,6**	**1.011,7**
1	24,5	8,8	15,7	67,8	14,2	53,6	92,3	23,1	69,2
2	25,8	6,9	18,9	69,9	14,3	55,6	95,7	21,2	74,5
3	25,5	9,1	16,4	71,7	17,0	54,7	97,2	26,1	71,0
4	25,9	10,2	15,7	90,2	18,2	72,1	116,1	28,4	87,8
5	25,1	8,9	16,2	92,1	15,4	76,6	117,2	24,3	92,9
6	23,9	9,7	14,2	87,3	15,5	71,8	111,2	25,2	86,0
7	28,7	11,7	17,0	126,9	17,7	109,3	155,6	29,3	126,3
8	27,3	9,0	18,3	118,2	15,1	103,1	145,4	24,1	121,4
9	27,4	8,3	19,1	98,1	15,1	83,0	125,5	23,4	102,1
10	28,3	9,4	18,9	97,3	16,4	80,9	125,6	25,8	99,8
11	25,4	7,4	18,0	79,0	16,3	62,7	104,4	23,7	80,7

Извор: НБРМ.

Табела 12

НЕДК И РЕДК

	НЕДК	РЕДК-ТЖ	Релативни цени - ТЖ	РЕДК - ЦП	Релативни цени - ЦП
	индекси 2006=100				
2004	97,9	106,5	108,8	104,3	106,7
2005	99,8	102,2	102,5	101,2	101,4
2006	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2007	99,6	97,2	97,6	96,6	97,0
2008	100,6	98,7	98,1	97,2	96,6
2009	106,6	99,7	93,5	98,5	92,4
2010	106,0	97,0	91,5	99,5	93,9
2011	106,9	96,5	90,3	101,7	95,2
1	106,8	97,4	91,2	101,0	94,6
2	106,5	97,5	91,6	100,8	94,7
3	106,5	97,8	91,8	103,0	96,7
4	106,4	97,4	91,6	102,8	96,5
5	105,9	96,7	91,3	101,5	95,9
6	106,1	96,0	90,4	101,5	95,6
7	106,5	95,6	89,7	100,7	94,5
8	107,5	96,5	89,8	102,8	95,6
9	107,6	95,8	89,0	101,9	94,7
10	107,8	95,7	88,8	101,8	94,5
11	107,7	95,9	89,0	101,4	94,2
12	107,6	96,2	89,4	101,7	94,5
2012	108,3	97,3	89,8	103,2	95,4
1	107,5	97,9	91,1	100,7	93,7
2	107,5	98,0	91,2	102,5	95,3
3	107,8	97,5	90,4	103,6	96,1
4	106,2	96,5	90,9	101,6	95,7
5	108,2	97,9	90,5	103,5	95,7
6	109,1	97,6	89,5	104,3	95,6
7	108,7	96,2	88,5	103,6	95,3
8	108,9	97,2	89,3	102,8	94,5
9	109,2	97,7	89,5	104,4	95,6
10	108,8	96,8	88,9	103,5	95,1
11	108,5	96,5	89,0	103,7	95,5
12	108,8	97,2	89,3	104,5	96,1
2013					
1	108,4	97,8	90,2	104,0	95,9
2	108,4	97,8	90,2	103,4	95,3
3	108,1	96,8	89,5	102,9	95,1
4	108,4	98,0	90,4	103,9	95,8
5	108,3	97,8	90,2	102,9	95,0
6	109,7	98,4	89,7	104,4	95,2
7	109,8	97,6	88,9	104,0	94,7
8	110,7	98,8	89,2	103,2	93,2
9	110,8	98,5	88,9	105,1	94,8
10	110,9	98,4	88,7	104,4	94,1

Извор: НБРМ.

Табела 13

ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

	Просечен курс				Курс на крај на период			
	Ден/CHF	**Ден/GBP**	**Ден/USD**	**Ден/EUR**	**Ден/CHF**	**Ден/GBP**	**Ден/USD**	**Ден/EUR**
2004	39,7337	90,4298	49,4105	61,3377	39,7085	86,4983	45,0676	61,3100
2005	39,5871	89,6186	49,2919	61,2958	39,3402	89,2717	51,8589	61,1779
2006	38,8981	89,7611	48,7854	61,1885	38,0696	91,1007	46,4496	61,1741
2007	37,2534	89,4324	44,7184	61,1838	36,8596	83,2901	41,6564	61,2016
2008	38,6300	77,1265	41,8646	61,2654	41,0428	63,0387	43,5610	61,4123
2009	40,5769	68,8041	44,0766	61,2728	41,1165	67,6695	42,6651	61,1732
2010	44,5956	71,7150	46,4574	61,5150	49,3026	71,5008	46,3140	61,5050
2011	49,9881	70,8931	44,2281	61,5289	50,5964	73,6322	47,5346	61,5050
1	48,1809	72,4702	45,9858	61,5116	47,5236	71,4427	44,8614	61,5050
2	47,4083	72,6380	45,0951	61,5075	48,0545	71,9104	44,6919	61,5050
3	47,8229	71,0588	43,9906	61,5183	47,3456	69,9923	43,6595	61,5162
4	47,4222	69,7080	42,6383	61,5200	47,8064	68,9834	41,3947	61,5125
5	49,0049	70,0430	42,8266	61,5297	50,7237	71,0577	43,1713	61,6141
6	50,9005	69,5135	42,8109	61,6103	51,1964	68,4819	42,7175	61,6200
7	52,2133	69,5330	43,1423	61,6168	53,9524	70,4154	43,1998	61,6029
8	55,0191	70,1998	42,9071	61,5086	52,0182	69,5301	42,4562	61,5063
9	51,4977	70,4906	44,5426	61,5027	50,3842	70,6415	45,1737	61,5040
10	50,0403	70,6839	44,9128	61,5042	50,3685	69,9437	43,4357	61,5050
11	49,9897	71,6720	45,3129	61,5025	50,0826	72,0569	46,1243	61,5114
12	50,1034	72,8051	46,6049	61,5134	50,5964	73,6322	47,5346	61,5050
2012								
1	50,7711	73,8973	47,6848	61,5049	51,0584	73,5882	46,9146	61,5050
2	50,9539	73,5147	46,5380	61,5024	51,0373	72,5321	45,7113	61,5000
3	50,9953	73,6944	46,5718	61,5016	51,0627	73,7558	46,0505	61,5050
4	51,1828	74,7904	46,7293	61,5394	51,2153	75,4693	46,5115	61,5301
5	51,3028	76,5755	47,9980	61,6301	51,2749	77,1936	49,5105	61,5812
6	51,2945	76,4874	49,2161	61,6075	51,2320	76,3908	48,9532	61,6321
7	51,2608	78,0377	50,0522	61,5723	51,2224	78,8845	50,2353	61,5181
8	51,2045	78,0567	49,7112	61,5004	51,2127	77,7415	49,0285	61,5013
9	50,8721	77,0299	47,8767	61,5031	50,8313	77,0638	47,5644	61,5008
10	50,8325	76,2839	47,4019	61,4990	50,8890	76,2831	47,4459	61,4994
11	51,0251	76,5473	47,9742	61,5015	51,0673	75,8768	47,3298	61,5004
12	50,8933	75,7020	46,9413	61,5013	50,9106	75,2800	46,6510	61,5000
2013								
1	50,1280	74,0866	46,3616	61,5043	49,6378	71,6662	45,4258	61,5111
2	50,0665	71,5578	46,0427	61,5996	50,6022	71,3133	47,0476	61,6183
3	50,2843	71,7134	47,5128	61,6552	50,6247	73,0126	48,0544	61,6153
4	50,5582	72,5475	47,3870	61,6510	50,2056	73,0421	47,0125	61,6475
5	49,7118	72,6641	47,4611	61,6522	49,3733	72,0492	47,6302	61,6525
6	50,0172	72,3482	46,7918	61,6694	49,9936	71,9577	47,1576	61,6821
7	49,8603	71,5884	47,1648	61,6491	49,8689	70,9210	46,3063	61,5133
8	49,8569	71,5340	46,1982	61,4965	49,9650	72,0263	46,4729	61,5069
9	49,8388	72,9867	46,1178	61,5009	50,2126	73,2148	45,4313	61,5004
10	49,9424	72,6330	45,1255	61,5027	49,8157	71,8630	44,7165	61,5075
11	49,9388	73,3669	45,5824	61,5075	50,0289	73,8824	45,2029	61,5256

Извор: НБРМ.

Табела 14

ТЕКОВИ НА КРЕИРАЊЕ И ПОВЛЕКУВАЊЕ НА ПРИМАРНИ ПАРИ

	Кумулативна промена I-XII.2012	Кумулативна промена X.2013-XII.2012	Месечна промена X.2013 / IX.2013
		во милиони денари	
Примарни пари*	3,390	-2,274	929
Депозити на држава	-12,153	2,992	-1,926
Девизни трансакции	5,589	-3,573	229
Банки	8,463	467	184
Држава	-2,874	-4,041	45
Благајнички записи	6,285	497	-3
Репо операции	2,700	-2,700	0
Расположив депозит	-1,158	-1,996	2,632
Останати ставки	2,127	2,507	-3

*Примарните пари не вклучуваат задолжителна резерва во девизи.

Извор: НБРМ.

Табела 15

БИЛАНС НА НБРМ (СКРАТЕНА ФОРМА)

	Кумулативна промена I - XII.2012	Кумулативна промена XII.2012 - X.2013	Месечна промена X.2013 / IX.2013	Состојба X.2013
		во милиони денари		
Примарни пари*	2,292	-2,837	821	53,099
Нето девизна актива	6,408	-7,301	-887	121,611
Нето домашна актива	-4,116	4,464	1,707	-68,511

*Вклучува готови пари во оптек (вклучително и готовината во благајна на банките), задолжителна резерва на денарските и девизните депозити и вишокот на

Извор: НБРМ.

Табела 16

МОНЕТАРНИ АГРЕГАТИ

	2011				2012				2013			
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	октомври
	период во однос на претходен период, во %											
M0	-3.4	2.4	-4.0	15.3	-9.0	7.0	1.4	5.7	-1.2	-3.4	-2.1	1.6
M1	-5.8	7.3	-0.9	6.6	-3.2	3.1	3.3	4.4	0.4	-1.4	1.8	-0.1
M4	0.9	2.0	2.4	4.1	1.0	0.3	0.8	2.2	1.6	-1.5	2.8	0.3
M4-денарски дел	0.1	2.7	2.5	8.5	3.0	1.3	2.3	2.7	1.9	0.3	2.7	0.3

	2011				2012				2013			
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	октомври
	годишни промени, во %											
M0	7.6	2.1	1.8	9.5	3.1	7.7	13.7	4.3	13.3	2.3	-1.2	2.4
M1	7.5	10.4	6.9	6.9	9.8	5.5	9.9	7.6	11.6	6.7	5.2	4.2
M4	11.4	8.6	10.5	9.7	9.8	8.0	6.3	4.4	5.0	3.0	5.1	4.7
M4-денарски дел	14.5	10.3	12.5	14.4	17.7	16.1	15.8	9.6	8.4	7.3	7.7	7.1

Извор: НБРМ.

Табела 17

ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ КАЈ БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ

	Состојба на 30.09.2013 година	Состојба на 31.10.2013 година	Месечна промена (октомври 2013/септември 2013)	Годишна промена септември 2013/септем ври 2012)	Годишна промена октомври 2013/октомври 2012)	Придонес во месечниот пораст на вкупните депозити во октомври 2013 година	Придонес во годишниот пораст на вкупните депозити во октомври 2013 година
	во милиони денари		*во %*			*во %*	
Вкупни депозити	253,277	254,359	0.4	6.4	5.9	100%	100%
Денарски*	142,236	142,874	0.4	10.6	9.8	58.9	89.7
Девизни	111,040	111,485	0.4	1.5	1.3	41.1	10.3
Депозити на домаќинства	182,712	183,063	0.2	6.6	6.6	32.4	79.5
Денарски*	89,683	90,133	0.5	10.1	10.4	41.6	59.5
Девизни	93,029	92,930	-0.1	3.4	3.2	-9.1	20.0
Депозити на претпријатија од приватен сектор	53,517	54,877	2.5	4.1	3.3	125.7	12.5
Денарски*	37,798	38,487	1.8	12.0	10.3	63.6	25.3
Девизни	15,718	16,390	4.3	-11.1	-10.0	62.1	-12.8

* Денарските депозити се со вклучени депозитни пари.

Извор: НБРМ.

Табела 18

ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ КАЈ БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ, ГОДИШНИ ПРОМЕНИ, ВО %

	2010				2011				2012				2013			
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	октомври
Вкупни депозити	11.4	15.2	14.5	13.7	12.4	9.2	10.5	9.2	9.5	7.6	5.7	4.9	4.6	3.9	6.4	5.9
Денарски	7.7	15.9	21.0	19.9	17.2	11.8	13.0	14.3	18.6	16.9	16.4	11.5	8.2	9.6	10.6	9.8
Девизни	14.8	14.6	9.0	8.2	8.1	6.8	8.2	4.3	0.8	-1.3	-4.6	-2.1	0.6	-2.6	1.5	1.3
Краткорочни	6.9	11.1	8.4	7.7	7.6	2.1	6.7	7.8	7.1	5.9	0.3	-2.3	-4.0	-5.8	-2.6	-2.9
Долгорочни	47.7	53.2	50.5	43.3	39.1	39.1	35.6	22.5	20.5	19.7	24.2	25.1	28.6	27.7	29.0	28.8
Претпријатија од приватен сектор	-5.5	7.6	6.8	6.4	11.3	-1.7	4.7	6.1	6.2	0.8	-3.4	-2.0	-4.6	-4.5	4.1	3.3
Домаќинства	19.9	19.6	17.6	17.4	14.0	14.2	14.3	12.0	12.0	10.9	9.2	7.2	7.2	5.8	6.6	6.6

Извор: НБРМ.

Табела 19

ВКУПНИ КРЕДИТИ ДАДЕНИ ОД БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ

	Состојба на 30.09.2013 година	Состојба на 31.10.2013 година	Месечна промена (октомври 2013/септември 2013)	Годишна промена септември 2013/септември 2012)	Годишна промена октомври 2013/октомври 2012)	Придонес во месечниот пораст на вкупните кредити во октомври 2013 година	Придонес во годишниот пораст на вкупните кредити во октомври 2013 година
	во милиони денари		*во %*			*во %*	
Вкупни кредити на банките	225,573	226,305	0.3	3.7	4.2	100%	100%
Денарски*	171,536	173,108	0.9	5.6	6.1	214.8	109.2
Девизни**	54,036	53,196	-1.6	-2.0	-1.6	-114.8	-9.2
Домаќинства	93,114	94,132	1.1	8.1	8.6	139.2	81.0
Денарски	86,916	87,930	1.2	9.3	9.7	138.5	85.1
Девизни	6,198	6,203	0.1	-6.3	-5.8	0.7	-4.2
Претпријатија	131,482	131,195	-0.2	0.6	1.1	-39.2	16.3
Денарски	83,713	84,271	0.7	1.9	2.4	76.2	21.5
Девизни	47,769	46,924	-1.8	-1.4	-1.0	-115.4	-5.2

* Денарските кредити ги вклучуваат и кредитите со валутна клаузула.

** Девизните категории се вреднувани по тековниот девизен курс.

Извор: НБРМ.

Табела 20

ВКУПНИ КРЕДИТИ ДАДЕНИ ОД БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ, ГОДИШНИ ПРОМЕНИ, ВО %

	2010				2011				2012				2013			
	Кв.1	**Кв.2**	**Кв.3**	**Кв.4**	**Кв.1**	**Кв.2**	**Кв.3**	**Кв.4**	**Кв.1**	**Кв.2**	**Кв.3**	**Кв.4**	**Кв.1**	**Кв.2**	**Кв.3**	**октомври**
Вкупни кредити	2.5	5.8	7.7	7.1	8.0	8.6	8.1	8.5	8.0	7.5	6.6	5.4	4.3	3.7	3.7	4.2
Денарски	2.6	3.7	5.5	2.3	3.2	4.8	2.7	5.1	5.6	6.9	9.3	9.5	7.8	5.8	5.6	6.1
Девизни	2.4	13.1	15.8	24.0	24.6	20.9	25.9	18.5	15.2	9.2	-0.6	-5.1	-5.0	-2.4	-2.0	-1.6
Краткорочни	-3.4	-0.2	1.7	-1.0	-1.7	-2.0	-2.5	0.2	-0.4	1.4	5.6	4.0	3.5	3.0	-1.6	-0.7
Долгорочни	1.1	5.8	8.3	10.8	13.8	15.4	14.8	11.1	10.3	8.9	5.3	4.9	1.8	0.2	4.5	5.2
Претпријатија	4.0	7.9	10.2	8.4	9.0	9.7	8.6	8.6	8.2	7.6	6.3	4.5	2.5	1.0	0.6	1.1
Домаќинства	0.6	2.8	4.3	5.1	6.6	7.0	7.4	8.1	7.4	6.8	6.7	6.5	6.7	7.5	8.1	8.6

Извор: НБРМ.

Табела 21

НЕТО ДЕВИЗНА АКТИВА НА БАНКИТЕ

	Состојба X.2013	Месечна промена X.2013/IX.2013	Годишна промена X.2013/X.2012
	во милиони денари		
Девизни средства	35,546	-1,416	-464
Девизни обврски	38,010	-1,875	2,592
Нето девизна актива	-2,463	458	-3,056

Извор: НБРМ.

Табела 22

КАМАТНИ СТАПКИ

	ноември 2013 година	**месечна промена**	**годишна промена**
	во %	*во процентни поени*	
Каматна стапка на аукциите на благајничките записи (28 дена)	3.25	0.00	-0.48
Меѓубанкарска каматна стапка на пазар на депозити (МКДОНИА)	1.80	0.00	-0.30
	октомври 2013 година	**месечна промена**	**годишна промена**
	во %	*во процентни поени*	
Пондерирани активни каматни стапки на банките (денарски и девизни)	7.5	-0.04	-0.43
Пондерирани пасивни каматни стапки на банките (денарски и девизни)	2.8	-0.04	-0.52

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ.

Табела 23

КАМАТНИ СТАПКИ НА МЕЃУБАНКАРСКИ ПАЗАР НА ДЕПОЗИТИ									
Период	**МКДОНИА**	**МБКС**	**СКИБОР преку ноќ**	**СКИБОР 1 недела**	**СКИБОР 1 месец**	**СКИБОР 3 месеци**	**СКИБОР 6 месеци**	**СКИБОР 9 месеци**	**СКИБОР 12 месеци**
					во %				
I.2011	2.47	2.49	2.75	3.62	4.35	5.32			
II	2.17	2.24	2.63	3.54	4.29	5.27			
III	2.29	2.23	2.51	3.43	4.25	5.15			
IV	2.19	2.28	2.46	3.45	4.25	5.14			
V	2.12	2.12	2.38	3.39	4.24	5.09			
VI	2.09	2.10	2.29	3.27	4.17	5.08			
VII	2.19	2.19	2.23	3.17	4.17	5.03	5.55	6.05	6.60
VIII	2.21	2.22	2.19	3.17	4.15	5.00	5.47	6.00	6.49
IX	2.17	2.19	2.19	3.19	4.16	4.96	5.47	5.98	6.47
X	2.19	2.02	2.18	3.18	4.14	4.95	5.46	5.94	6.44
XI	1.99	1.99	2.18	3.17	4.12	4.91	5.43	5.91	6.37
XII	2.15	2.16	2.19	3.18	4.11	4.83	5.36	5.84	6.27
I.2012	2.12	2.11	2.18	3.18	4.14	4.81	5.34	5.82	6.25
II	2.14	2.14	2.19	3.18	4.14	4.78	5.28	5.79	6.24
III	2.10	2.11	2.19	3.18	4.16	4.76	5.29	5.78	6.26
IV	2.15	2.13	2.18	3.18	4.10	4.71	5.27	5.77	6.21
V	1.89	2.18	2.09	3.07	4.03	4.56	5.19	5.67	6.13
VI	2.18	2.37	2.03	3.01	4.00	4.46	5.04	5.54	6.02
VII	2.12	2.32	2.06	3.02	4.02	4.51	5.04	5.54	6.03
VIII	2.20	2.39	2.07	3.03	4.03	4.49	5.04	5.53	6.03
IX	2.11	2.17	2.03	3.01	3.97	4.47	5.03	5.52	6.01
X	2.17	2.31	2.03	3.00	3.96	4.46	5.02	5.52	6.00
XI	2.10	2.22	2.02	2.94	3.92	4.40	4.97	5.47	5.96
XII	2.04	2.12	2.01	2.93	3.90	4.36	4.96	5.46	5.94
I.2013	2.03	2.12	2.01	2.84	3.81	4.28	4.89	5.39	5.88
II	1.75	1.78	2.00	2.56	3.48	3.98	4.57	5.08	5.55
III	1.77	1.91	1.99	2.46	3.38	3.91	4.44	4.95	5.45
IV	1.81	2.04	1.95	2.44	3.34	3.82	4.32	4.86	5.36
V	1.90	2.01	1.93	2.39	3.18	3.66	4.18	4.74	5.22
VI	1.82	2.05	1.91	2.34	3.15	3.64	4.17	4.71	5.18
VII	1.85	2.01	1.88	2.31	3.08	3.60	4.10	4.63	5.10
VIII	1.80	2.14	1.82	2.25	2.98	3.51	4.01	4.51	5.00
IX	1.80	2.02	1.82	2.24	2.95	3.47	3.97	4.47	4.94
X	1.80	2.01	1.80	2.25	2.96	3.46	3.96	4.45	4.96
XI	1.80	1.88	1.80	2.31	2.97	3.48	3.98	4.47	4.97

Извор: НБРМ.

Табела 24

КАМАТНИ СТАПКИ НА ВКУПНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ, ВО %

	Денарски		Девизни	
	Кредити	Депозити	Кредити	Депозити
III.2008	9.7	5.6	8.1	2.2
VI	9.7	5.8	8.1	2.3
IX	9.6	6.1	8.1	2.5
XII	9.8	6.5	7.2	3.0
III.2009	9.9	6.6	7.4	3.2
VI	10.1	6.8	7.7	3.3
IX	10.3	7.4	7.6	3.3
XII	10.3	7.5	7.6	3.4
III.2010	9.8	7.5	7.3	3.2
VI	9.6	7.0	7.3	3.1
IX	9.2	6.8	7.4	3.0
XII	9.0	6.7	7.4	3.0
III.2011	8.9	6.0	7.4	2.8
VI	8.8	5.9	7.4	2.8
IX	8.8	5.8	7.4	2.7
XII	8.8	5.6	7.3	2.5
III.2012	8.6	5.2	7.1	2.3
VI	8.5	5.1	7.0	2.3
IX	8.4	4.9	6.9	2.2
XII	8.3	4.8	6.8	2.1
III.2013	8.2	4.6	6.6	1.9
VI	8.1	4.5	6.5	1.9
VII	8.0	4.4	6.5	1.8
VIII	8.0	4.3	6.5	1.7
IX	8.0	4.2	6.5	1.7
X	7.9	4.2	6.5	1.7

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ.

Табела 25

КАМАТНИ СТАПКИ НА НОВИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ, ВО %

	Денарски		Девизни	
	Кредити	Депозити	Кредити	Депозити
III.2008	9.1	3.8	8.0	1.4
VI	9.3	4.2	8.1	1.2
IX	9.1	4.5	7.8	1.9
XII	9.1	4.4	6.6	1.5
III.2009	9.7	4.6	7.0	1.9
VI	10.8	4.5	7.8	1.5
IX	10.3	5.2	8.3	1.5
XII	10.1	5.2	7.5	1.6
III.2010	10.0	5.0	7.8	1.5
VI	9.7	4.3	7.8	1.1
IX	9.3	3.8	7.4	1.0
XII	8.6	4.2	7.3	1.3
III.2011	8.1	3.1	6.8	1.0
VI	8.2	3.2	7.4	0.8
IX	8.3	3.2	7.4	0.8
XII	8.2	3.9	6.9	0.9
III.2012	8.0	2.9	6.8	0.8
VI	7.8	2.9	7.3	0.7
IX	7.8	2.6	7.1	0.7
XII	7.7	3.0	6.2	0.7
III.2013	7.2	2.6	6.6	0.5
VI	6.9	2.6	6.3	0.6
VII	7.2	2.5	6.5	0.6
VIII	7.1	2.3	6.5	0.5
IX	7.2	2.4	6.4	0.6
X	7.1	2.4	6.4	0.5

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ.

Табела 26

КАМАТНИ СТАПКИ ПО ГРУПИ НА БАНКИ

	големи банки	средни банки	мали банки	големи банки	средни банки	мали банки
	каматна стапка на денарски кредити, во %			каматна стапка на денарски депозити, во %		
III.2008	8.6	11.4	10.6	5.6	5.6	5.8
VI	8.7	11.2	10.2	5.8	5.9	6.0
IX	8.8	11.1	10.0	6.1	6.1	6.1
XII	9.0	11.2	10.3	6.6	6.5	5.9
III.2009	9.2	11.2	10.5	6.8	6.2	5.9
VI	9.7	11.0	10.9	7.1	6.4	5.2
IX	9.8	11.1	11.0	7.6	7.0	5.1
XII	9.9	11.1	10.9	7.7	7.2	5.3
III.2010	9.5	10.6	10.9	7.7	7.1	5.7
VI	9.3	10.2	10.9	7.2	6.5	5.6
IX	9.0	9.4	10.6	7.0	6.5	5.6
XII	8.9	9.3	10.6	6.9	6.2	5.7
III.2011	8.7	9.3	10.4	6.0	5.8	6.0
VI	8.6	9.9	10.2	5.8	6.2	5.8
IX	8.5	9.8	10.1	5.8	5.9	6.7
XII	8.6	9.1	9.9	5.7	5.0	6.9
III.2012	8.5	9.0	9.7	5.2	4.8	7.0
VI	8.3	8.8	9.6	5.0	4.8	6.6
IX	8.2	8.7	9.5	4.8	4.7	6.5
XII	8.1	9.0	9.7	4.6	4.9	6.5
III.2013	8.0	8.8	9.6	4.4	4.7	6.1
VI	7.9	8.6	9.5	4.3	4.5	5.9
VII	7.8	8.6	9.5	4.3	4.4	5.8
VIII	7.8	8.5	9.5	4.1	4.3	5.7
IX	7.7	8.4	9.5	4.1	4.3	5.7
X	7.7	8.4	9.5	4.1	4.3	5.6

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ.

Табела 27

КАМАТНИ СТАПКИ ПО ГРУПИ НА БАНКИ

	големи банки	**средни банки**	**мали банки**	**големи банки**	**средни банки**	**мали банки**
	каматна стапка на девизни кредити, во %			каматна стапка на девизни депозити, во %		
III.2008	8.1	8.3	9.0	2.2	2.3	0.9
VI	8.1	8.3	9.0	2.2	2.5	0.9
IX	8.1	8.3	9.0	2.5	2.8	0.9
XII	6.8	8.3	9.0	3.0	3.0	1.5
III.2009	7.1	8.0	9.0	3.2	3.4	1.9
VI	7.2	8.9	9.0	3.3	3.6	1.8
IX	7.1	8.8	12.7	3.2	3.6	2.3
XII	7.0	9.0	5.9	3.2	3.9	2.8
III.2010	7.0	8.2	10.1	3.1	3.6	3.0
VI	6.9	8.3	8.2	3.1	3.1	2.9
IX	6.9	8.3	7.7	3.0	3.0	2.9
XII	6.9	8.3	7.6	3.0	3.0	2.9
III.2011	6.9	8.3	9.0	2.8	2.8	3.0
VI	6.8	8.4		2.7	3.0	3.0
IX	6.9	8.4		2.6	2.9	2.9
XII	6.8	8.2	7.7	2.5	2.6	3.0
III.2012	6.5	7.9	7.5	2.2	2.5	3.0
VI	6.4	7.8	7.4	2.1	2.5	2.9
IX	6.3	7.7	7.3	2.1	2.3	3.0
XII	6.2	7.7	7.3	2.0	2.4	3.1
III.2013	6.1	7.6	7.3	1.8	2.1	3.0
VI	6.0	7.4	7.2	1.8	2.2	2.8
VII	6.0	7.4	7.2	1.7	2.2	2.6
VIII	6.0	7.4	7.2	1.6	2.0	2.6
IX	6.0	7.3	7.1	1.6	1.9	2.5
X	6.0	7.3	7.2	1.6	1.9	2.6

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.

Извор: НБРМ.

Табела 28

КАМАТНИ СТАПКИ ПО СЕКТОРИ

	Население		**Претпријатија**	
	Каматна стапка на денарски кредити, во %	Каматна стапка на денарски депозити, во %	Каматна стапка на денарски кредити, во %	Каматна стапка на денарски депозити, во %
III.2008	11.1	6.1	8.6	4.7
VI	10.9	6.2	8.7	5.2
IX	10.9	6.5	8.7	5.5
XII	11.0	7.0	8.8	5.8
III.2009	10.9	7.5	9.1	5.4
VI	11.1	8.2	9.5	5.0
IX	11.2	8.5	9.6	5.3
XII	11.1	8.7	9.7	5.2
III.2010	10.4	8.4	9.4	5.3
VI	10.4	8.0	9.1	4.6
IX	9.4	7.5	9.0	4.7
XII	9.4	7.3	8.8	4.5
III.2011	9.3	6.5	8.7	4.2
VI	9.2	6.2	8.6	4.5
IX	9.1	6.2	8.6	4.5
XII	9.1	6.0	8.5	4.3
III.2012	9.0	5.6	8.4	4.1
VI	8.9	5.2	8.2	4.3
IX	8.7	5.1	8.1	4.0
XII	8.6	5.0	8.1	4.1
III.2013	8.5	4.7	8.0	3.9
VI	8.3	4.6	7.8	3.9
VII	8.2	4.5	7.9	3.9
VIII	8.2	4.4	7.8	3.8
IX	8.1	4.4	7.8	3.7
X	8.1	4.3	7.7	3.7

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.

Извор: НБРМ.

Табела 29

КАМАТНИ СТАПКИ НА ВКУПНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ, ВО %

	Каматни стапки на тековни сметки		**Каматни стапки на кредитни картички**
	Кредити	Депозити	Кредити
VI.09	12.3	0.8	15.9
IX	12.2	0.9	15.8
XII	12.7	0.9	15.7
III.10	12.7	0.8	15.6
VI	12.2	0.7	14.4
IX	11.5	0.6	12.5
XII	11.4	0.5	12.2
III.11	10.7	0.5	11.3
VI	10.7	0.4	11.6
IX	10.6	0.3	11.5
XII	10.5	0.3	11.3
III.12	10.4	0.4	11.5
VI	10.3	0.3	11.5
IX	10.2	0.3	10.8
XII	10.2	0.3	11.0
III.13	10.3	0.2	10.8
VI	10.1	0.2	11.0
VII	9.9	0.2	10.8
VIII	9.9	0.2	10.8
IX	9.9	0.2	10.8
X	9.8	0.2	10.7

Извор: НБРМ.